

DZIAŁKI DLA MŁODYCH
I NIE TYLKO – str. 6-7

PODZIĘKOWANIA PARTNER-
ROM SUWALCZAN – str. 8

O STAROWIERACH
W „LATAJĄCEJ” BIBLIOTECE – str. 11

ISSN 2300-4207

nr 24/302 rok XXXIV

5.12.2024 rok

DWU TYGODNIK SUWALSKI

**RESURSA ZNOWU TAKA
JAK NA POCZĄTKU**

>> DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

25 listopada dzieci z suwalskich przedszkoli uroczą obchodzący Dzień Pluszowego Misia. Wszystkie maluszki przysły do przedszkola ze swoimi ulubionymi pluszakami. Wiadomo, miś to najlepszy przyjaciel dzieci. W tym dniu w przedszkolach pojawił się Miś Uśmiech, czyli suwalska maskotka towarzysząca Suwalczanom od kilkunastu lat.

Jak widać dzieci z Przedszkola nr 2 znakomicie bawiły się z suwalskim Misiem Uśmiechem, który swoją obecnością rozbawił i zachwycił wszystkich

Duże, małe, kolorowe, puchate i mięciutkie misie opanowały Przedszkole nr 3. Przedszkolaki nie mają wątpliwości, że: „Czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny Miś!”

Nie brakowało uśmiechów i radości w Dniu Pluszowego Misia w Przedszkolu nr 6. Na pewno ten dzień na długo zostanie w pamięci najmłodszych Suwalczan

>> IDĄ ŚWIĘTA

W piątek 6 grudnia o godz. 17 zostanie rozświetlona Choinka Miejska ustawiona na Placu Marii Konopnickiej. Podczas rozświetlenia Choinki Miejskiej i dekoracji świątecznych, na Placu wystąpią wokaliści Studia Piosenki Art Voice oraz Studia Tańca Dance Academy. Przybyłe dzieci otrzymają mikołajkowe drobniaki.

W następną piątek, czyli 13 grudnia o godz. 10 w Centrum Handlowym Plaza rozpocznie się Jarmark Świąteczny rękodzieła i wyrobów tradycyjnych zorganizowany przez Suwalski Ośrodek Kultury. Potrwa on trzy dni, w godzinach od 10 do 18.

Fot. Archiwum

>> ZAŚPIEWAJĄ KOŁĘDY

2 grudnia w Suwalskim Ośrodku Kultury przy ul. T. Noniewiczza 71, czterdzieści chórzystek przy akompaniamentie męskiego zespołu muzycznego Sentimental Journey Band, śpiewało kołеды. Usłyszeć można było m.in.: „Przybieżeli do Betlejem”, „Cicha Noc”, „Santa Claus is coming to town”, „Last Christmas”.

Zespół muzyczny Sentimental Journey Band

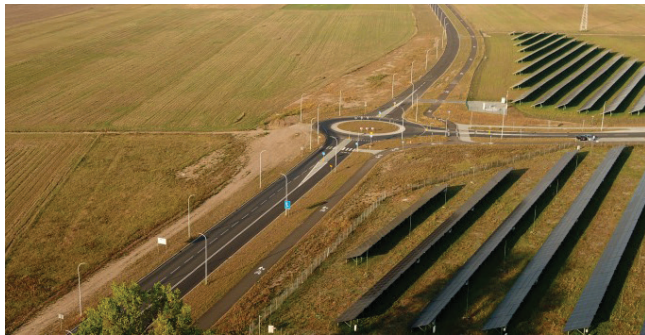
A to wszystko dzięki Stowarzyszeniu Sentymentalna Podróż Muzyczna, które zorganizowało warsztaty śpiewu kołęd polskich i zagranicznych pt. „Białe Boże Narodzenie – White Christmas”. Wszystkich chętnych organizatorzy zapraszają na kontynuację warsztatów – 9 i 16 grudnia w godz. 16:30-18:30 w Sali Granatowej SOK przy ul. T. Noniewiczza 71. Premierowy występ uczestników warsztatów odbędzie się 22 grudnia w hali OSiR na Wigilii Miejskiej. Inicjatywę Stowarzyszenia dofinansowano z budżetu Miasta Suwałk.

>> DROGI W SSSE POBUDOWANE

Układ drogowy w południowej części miasta w strefie przemysłowej jest już gotowy. To olbrzymia inwestycja o wartości 42,5 mln zł. 25 listopada odbyło się symboliczne otwarcie dróg. Uczestniczyli w nim m.in.: posłowie Jacek Niedźwiedzki i Jarosław Zieliński, radni województwa podlaskiego Anna Naszkiewicz i Leszek Dec oraz przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć i przedstawiciel wykonawcy Adam Poliński z firmy UNIBEP S.A. Realizacja prac była możliwa dzięki dotacji w wysokości 41,3 mln zł z piątej edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. Całość wykonała firma Unibep.

– Dzięki inwestycji poprawił się stan istniejących tu wcześniej ulic, ale również powstały zupełnie nowe odcinki dróg otwierając

blisko 60 ha terenów inwestycyjnych. Realizując te prace poprawiliśmy dojazd do pracy dla tysięcy mieszkańców Suwałk, którzy na co dzień pracują tu w zakładach zlokalizowanych w naszej strefie ekonomicznej – mówił prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

W ramach zrealizowanego przez Miasto Suwałki projektu została przebudowana wraz z sieciami cała ul. Wojska Polskiego II, od ul. Turkusowej, aż do pętli autobusowej przy skrzyżowaniu z ul. Wojska Polskiego. Oprócz tego powstała zupełnie nowa droga łącząca ul. Dubowo z Wojska Polskiego. To właśnie ten odcinek otworzy nowe tereny inwestycyjne. Wykonane prace to budowa sieci podziemnych: kanalizacji i instalacji sanitarnych, budowa dróg, chodników, parkingów dla pojazdów ciężarowych oraz pracowników firm, ścieżek rowerowych oraz oświetlenia LED.

>> UMOWA NA DOSTAWĘ PRĄDU

Prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz podpisał umowę na zakup i dostawę energii elektrycznej dla Miasta Suwałki oraz jednostek miejskich w 2025 r. Najkorzystniejszą ofertę złożyła miejska spółka Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej i to ona wygrała przetarg. Za tę usługę otrzyma ponad 11,5 mln zł. Na zakup energii elektrycznej w 2025 roku miasto zaplanowało 13 888 770,88 zł brutto. Oferta Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej opiewała na 11 520 664,99 zł, co oznacza oszczędność ponad 2,3 mln zł.

– Te pieniądze zostaną w Suwałkach. Już wielokrotnie podkreślałem, że moim założeniem jest, by na bazie miejskiej spółki zaopatrywać w energię elektryczną miejskie instytucje i prowadzić do samowystarczalności energetycznej naszego miasta. Kolejnymi krokami do zapewnienia tańszego prądu, a także wspomnianej samowystarczalności będzie oddanie do użytku w PEC-u dwóch nowych kotłów parowych na biomasę w 2026 roku oraz budowa przez PGO spalarni odpadów komunalnych, która ma się

rozpocząć w przyszłym roku i potrwać do połowy 2027 r. – poinformował prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

Pierwsza z inwestycji już się rozpoczęła. Jej koszt to 146 mln zł. Na drugą, czyli spalarnię odpadów, kilkanaście dni temu zawarto umowę na kwotę ponad 220 mln zł. Ze spalanych śmieci będzie ona produkować ciepło oraz prąd. Powstanie w sąsiedztwie PEC-u przy ul. Przemysłowej.

DYŻURY RADNYCH

W każdy wtorek w godz. 15:30-17 w pok. 146 Urzędu Miejskiego można spotkać się z suwalskimi radnymi i przekazać im swoje uwagi i pomysły.

We wtorek 10 grudnia zapraszają Anna Ruszewska z Klubu Radnych „Razem dla Suwałk” i Piotr Rydzewski z Prawa i Sprawiedliwości. Natomiast 17 grudnia na Suwalczan czekają Jarosław Schabieński z Prawa i Sprawiedliwości i Przemysław Turowski z Klubu Radnych „Razem dla Suwałk”.

Przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć lub wyznaczony przez niego wiceprzewodniczący przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek, od 15:30 do 17 w pokoju 145 na pierwszym piętrze Urzędu Miejskiego.

>> CHĘTNI DO REMONTU

Osem firm, w tym dwie z Suwałk, złożyło oferty w ogłoszonym przez PKP przetargu na przebudowę suwalskiego dworca kolejowego. Najtaniej chce to zrobić suwalski RemBud. Kontrakt zostanie podpisany po przeprowadzeniu procedury badawczej i oceny. Modernizacja zabytkowego gmachu ma rozpocząć się wiosną 2025 r. Zacznie się od zorganizowania dworca tymczasowego. Ma zakończyć się do końca 2026 r.

>> AUTOBUS DO WARSZAWY I POCIĄG DO KIELC

Od 13 grudnia Suwałczanie będą mogli pojechać autobusem PKS Nova do Warszawy. Autobus o 6:50 wyjedzie z dworca autobusowego w Suwałkach i przez Augustów, Grajewo, Łomżę, o godz. 12 dotrze na dworzec autobusowy Warszawa Zachodnia.

W drogę powrotną autobus wyjedzie z Warszawy Zachodniej o godz. 14:45. Do Suwałk ma przyjechać o 19:55. Podróż w jedną stronę potrwa 5 godzin i 10 minut.

Zmiany zapowiada też PKP Intercity. Od 15 grudnia zmienia się rozkład jazdy. W nowym rozkładzie pociąg pośpieszny z Krakowa przez Suwałki do Wilna będzie kursował nową trasą. Od połowy grudnia pociąg ten ma kursować przez Kielce i Radom.

>> 4 193 OSOBY ZA DROGĄ

Posel Jarosław Zieliński poinformował, że złożył petycję do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska, w sprawie jak najszybszej budowy drogi ekspresowej S8 Suwałki (węzeł Raczek)-Augustów-Białystok (Knyszyn). Podpisał ją pod nią 4 193 obywateli

O potrzebie budowy tej drogi pisaliśmy wielokrotnie. Przypomnijmy, że przed kilkoma tygodniami podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do wybudowania odcinka drogi krajowej łączącej Knyszyn z Korycinem.

>> REMONT ŚWIĄTYNI

Niebawem rozpocznie się duży remont jedynej świątyni luteranckiej na Suwalszczyźnie. Mowa o kościele parafii ewangelicko-augsburskiej pw. Świętej Trójcy w Suwałkach. 26 listopada podpisano umowę na udzielenie dotacji w kwocie 1 915 000 zł na tę inwestycję z funduszu Polski Ład. Świątynia zostanie wyremontowana w środku oraz na zewnątrz. Remont zakończy się 31 grudnia 2025 r.

Suwałski kościół ewangelicko-augsburski (luterancki) wybudowano w latach 1839-1841 w stylu klasycystycznym na planie prostokąta jako świątynię jednonawową. W 1969 r. suwałski kościół ewangelicki został wpisany do rejestru zabytków. W końcu XX wieku odtworzono wyposażenie świątyni. W latach 1998-1999 kościół przeszedł częściowy remont.

Więcej o tej świątyni pisaliśmy w nr 22 DTS w 2024 r.

>> KAMIENICA ODZYSKA BŁASK

W marcu 2026 r. zakończy się remont zabytkowej kamienicy przy ulicy T. Kościuszki 45. Prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz podpisał umowę na prace, które wyniosą 5 113 725 zł. Miasto na ten cel pozyskało 3,5 miliona zł dotacji z programu Polski Ład.

Obecnie ten budynek stoi pusty. W ostatnich latach mieściło się tu Centrum Sztuki Współczesnej – Galeria Andrzeja Strumiły i pracownia urbanistyczna Wydziału Architektury i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miejskiego. Po wykonaniu remontu przeniosą się do niego dwie inne miejskie instytucje:

- Suwałski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Budynek oczywiście zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Będzie on wyposażony we wszelkiego rodzaju udogodnienia, jak m.in. szeroka winda, podjazdy, czy szerokie drzwi.

DWUTYGODNIK SUWAŃSKI

Wydawca: Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach,

ul. Emilii Plater 33A, e-mail: kontakt@dwutygodniksuwalki.pl,
www.dwutygodniksuwalki.pl znajdziesz nas również na Facebooku:
Dwutygodnik Suwałki, tel. 87 566-28-25.

Redaktor naczelny Jarosław Filipowicz.

Druk: Drukarnia „HELIOS” S.C., ul. Lipowa 41A, 16-400 Suwałki.

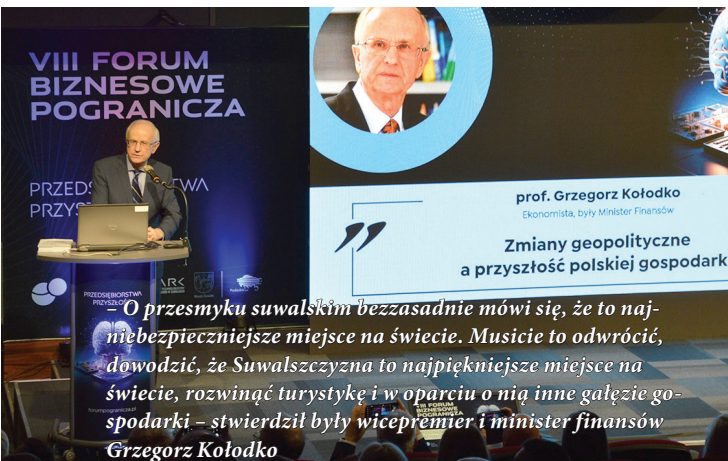
Wydawca zastrzega sobie prawo do skracania tekstów oraz zmiany tytułów.

Tekstów niezamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń wydawca nie ponosi odpowiedzialności.

SUWALSZCZYNA NAJPIĘKNIEJSZA DO INWESTOWANIA

W czasie dwudniowego VIII Forum Biznesu Pogranicza w suwalskim Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód przedsiębiorcy, politycy, ekonomiści i samorządowcy dyskutowali o przyszłości polskiej przedsiębiorczości, w kontekście zmian geopolitycznych i o tym jak prowadzić swój biznes w obecnych czasach. To największa impreza gospodarcza północno-wschodniej Polski.

– Chciałbym Państwa powitać w pozytywnej atmosferze. Niestety jest to niemożliwe. Za naszą granicą trwa wojna, ceny energii elektrycznej wciąż rosną. Jest wiele powodów do niepokoju, co nie sprzyja prowadzeniu biznesu – powiedział prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

mówił o szansach i zagrożeniach na drodze do stabilności finansowej Polski.

W czasie suwalskiego Forum niezwykle ciekawie o rozwoju sztucznej inteligencji mówił programista, innowator i przedsiębiorca Petros Pysillos. Jego zdaniem już niedługo sztuczna inteligencja będzie miała większe możliwości tworzenia niż człowiek. Interesująco o roli social mediów, które wspierają biznes, czyli kreatywny marketing opowiadał Jakub Biel. VIII Forum Biznesowe Pogranicza w Suwałkach zorganizował Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód w Suwałkach wraz z samorządem Miasta Suwałki. Współorganizator: Województwo Podlaskie.

Patronat medialny: „DwuTygodnik Suwalski”.

W dyskusji „Podlaskie – polska strefa dobrych inwestycji” (od prawej) uczestniczyli: marszałek podlaski Łukasz Prokorym, Henryk Owsiejew z firmy Malow, prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, przewodniczący Sejmiku Podlaskiego Cezary Cieślukowski. Dyskusję prowadził prezes Parku Naukowo-Technologicznego Dariusz Bogdan

WYDARZYŁO SIĘ W SUWAŁKACH

● 18 listopada ppłk Adam Olszewski przejął obowiązki szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji w Suwałkach. Ukończył Wyższą Szkołę Oficerską im. gen. T. Kościuszki we Wrocławiu, następnie służbę zawodową pełnił na różnych stanowiskach. Przed rozpoczęciem służby w Suwałkach był Szefem Wydziału Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Białymstoku Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji.

● Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar zawiesił sędziego Jacka Przyguckiego w funkcji prezesa Sądu Okręgowego w Suwałkach. Zawieszenie prezesa oznacza początek procedury jego odwołania. Teraz decyzję musi wyrazić kolegium Sądu Okręgowego. J. Przygucki prezesem suwalskiego sądu został 18 października 2023 r. Powrócił tu po kilkuletnim delegowaniu go do Ministerstwa Sprawiedliwości, gdzie zajmował stanowisko zastępcy dyrektora departamentu nadzoru administracyjnego.

● 21 listopada na drodze nr 655 w pobliżu Jeleniewa doszło do zderzenia samochodu osobowego z łosiem. Na szczęście kierowca pojazdu nie odniósł obrażeń, jednak pojazd uległ poważnym uszkodzeniom. W tym roku suwalscy policjanci odnotowali już 75 zgłoszeń o kolizjach ze zwierzyną leśną. Zdecydowana większość dotyczyła zderzeń z sarną czy łosiem.

● Do groźnej sytuacji, wynikającej z braku zachowania ostrożności na drodze doszło na ul. E. Plater. Kierowca bmw nie ustąpił pierwszeństwa i o mało nie potrafił mężczyzny na przejściu dla pieszych, który w ostatniej chwili odskoczył i uniknął zderzenia. Powiadomieni o zdarzeniu policjanci dotarli do kierującego. Mundurowi ustalili, że za kierownicą bmw siedział 37-letni mieszkaniec Suwałk, który został ukarany mandatem w wysokości 1 500 zł, a na jego konto trafiło 15 punktów.

● 29 i 30 listopada odbyła się 28 edycja Świątecznej Zbiórki Żywności organizowanej przez Banki Żywności. Jak co roku darowizny przekazane w suwalskich sklepach stacjonarnych, a także wpłaty w charytatywnym sklepie on-line www.zbiorkazywnosci.pl – trafią do osób najbardziej potrzebujących.

DZIAŁKI DLA MŁODYCH

W czasie VIII sesji Rady Miejskiej suwalscy radni uchwalili program „Działki budowlane dla młodych” oraz szczegółowe wytyczne dotyczące raportu o stanie miasta. Zajęli się również kilkoma uchwałami oświatowymi, w tym zapoznali się z informacją o stanie realizacji zadań oświatowych w Suwałkach w roku szkolnym 2023/24. Ustalili, że nowa ulica łącząca ul. Piaskową z ul. Dąbrówka będzie nosiła nazwę ul. Przemysłowej. Z kolei ulica łącząca ul. Wojska Polskiego z ul. Dubowo I przyjmie nazwę ul. Krzemowej. Przyjęli też pakiet wsparcia przedsiębiorców z suwalskiego obszaru rewitalizacji i dokonali zmian w tegorocznym budżecie miejskim.

OPŁATA ZA POBYT DZIECKA W PRZEDSZKOLU

Na wniosek dyrektorów suwalskich przedszkoli radni przywrócili opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu poza bezpłatną pięciogodzinną podstawę programową. Od 1 stycznia 2025 r. rodzice zapłacą 1,44 zł za każdą rozpoczętą godzinę pobytu dziecka w przedszkolu ponad bezpłatną pięciogodzinną podstawę. Oznacza to, że rodzice za dzienny pobyt dziecka w przedszkolu zapłacą 4,32 zł, a za miesiąc 90,72 zł. Tym samym od 1 stycznia przyszłego roku zostanie zlikwidowana 100% zniżka za pobyt dzieci w przedszkolu, ze względu na posiadanie przez rodziców Suwalskiej Karty Mieszkańca. Uzasadnieniem dla wniosku dyrektorów przedszkoli jest problem niezgłaszania przez rodziców nieobecności dzieci w przedszkolach. Teraz, gdy rodzice posiadający SKM korzystają z bezpłatnych pobyków ich dzieci w przedszkolach, część z nich nie zgłasza nieobecności dziecka. A to powoduje dezorganizację żywienia i przygotowania posiłków w przedszkolach oraz utrudnia organizację pracy poszczególnych pracowników. Przywrócenie opłaty ma to zmienić.

STYPENDIA I NAGRODY SPORTOWE – ZMIANY

Rajcowie wprowadzili kilkanaście zmian w uchwale dotyczącej stypendiów i nagród sportowych. Najważniejsze z nich to: likwidacja stypendiów szczególnych, zwiększenie kwoty bazowej do 2,5 tys. zł stanowiącej podstawę ustalania wysokości stypendiów i nagród, skrócenie okresu na jaki przyznawane jest stypendium z 12 do 10 miesięcy oraz zwiększenie nagrody mistrzowskiej z 350% do 400%.

ULGA DLA MŁODYCH

Po dłuższej dyskusji rajcowie zdecydowali, że młodzi w Suwałkach będą mogli kupić działki budowlane za pół ceny. Będą to mogli zrobić gdy:

- nabywca nieruchomości nie ukończył w dniu sprzedaży nieruchomości 40 lat lub, jeżeli są to małżonkowie, warunkiem będzie, by przynajmniej jedno z nich nie ukończyło 40 lat w dniu sprzedaży działki,

- zakończenie zabudowy nabytej działki budynkiem mieszkalnym nastąpi nie później niż w ciągu 6 lat od dnia kupna nieruchomości,

- nabywca nieruchomości nie może być właścicielem lub współwłaścicielem w udziale 1/2 lub większym nieruchomości gruntowej położonej w Mieście Suwałki zabudowanej lub niezabudowanej przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe. To samo dotyczy małżeństw.

mości znajdują się również propozycje związane z ulgami: w czynszu dla najemców miejskich lokali użytkowych, niższe opłaty za zajęcie pasa drogowego pod ogródkę kawiarniane i restauracyjne, ulgi w opłatach za rezerwację miejsc parkingowych w obszarze wokół Placu M. Konopnickiej i wzdłuż ulic: T. Kościuszki, Chłodnej, T. Noniewiczza, L. Waryńskiego i ks. K. Hamerszmita. Zdecydowali również o podniesieniu udzielanej dotacji na prace

Od lewej Tadeusz Czerwiecki, Andrzej Łuczaj, Grzegorz Izbiński, Piotr Rydzewski, Jarosław Kowalewski, Jarosław Schabiński i Bogdan Bezdziecki

W przypadku niespełnienia warunku związanego z budową domu w ciągu 6 lat nabywca będzie miał obowiązek zwrotu bonifikaty. To samo wydarzy się, jeśli osoba ta zdecyduje się sprzedać działkę przed upływem 10 lat od dnia jej zakupu i w terminie 3 miesięcy od zakończenia budowy nie uzyska Suwalskiej Karty Mieszkańca. Na początek Prezydent Miasta Suwałk zaproponował, aby programem „Działki budowlane dla młodych w Suwałkach” objąć 48 działek w zachodniej części Suwałk w okolicach ulic Zastawie i Lotnicza, które zostaną wystawione na przetarg. Program ma zachęcić osoby młode, planujące budowę swego domu, do zamieszkania w Suwałkach. Głos w dyskusji zabrali: Filip Olszewski, Bogdan Bezdziecki, Piotr Rydzewski, Mariola Karpińska, Jacek Juszkiewicz, Kamil Klimek, Przemysław Turowski, Grzegorz Gorlo, Zbigniew De-Mezer i zastępca prezydenta Suwałk Roman Rynkowski.

WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Radni przyjęli „Pakiet wsparcia przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji”, w którym oprócz ulg w podatku od nieruchomości

konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, bądź ewidencji zabytków z 50% do 70% kosztów wykonania prac. Wyższa dotacja ma zachęcić do remontów elewacji i dachów zabytkowych budynków.

PYTANIA RADNYCH

Dziesięcioro radnych zadało pytania i zgłosiło uwagi. Kamil Lauryn powrócił do sprawy likwidacji strefy płatnego parkowania przy ul. ks. K. Hamerszmita. Zastępca prezydenta Suwałk Grzegorz Krysa przypomniał, że to na wniosek radnych w 2018 r. zlikwidowano strefę płatnego parkowania przy ul. ks. K. Hamerszmita i dodał też, że aktualnie trwają analizy funkcjonowania strefy płatnego parkowania w Suwałkach. Radny powrócił też do sprawy budowy kolejnego przejścia pieszego na ul. ks. K. Hamerszmita. Zastępca prezydenta G. Krysa stwierdził, że budowa tego przejścia dla pieszych to koszt ok. 450 tys. zł i będzie możliwa po uzyskaniu zewnętrznych pieniędzy na ten cel. Najwcześniej będzie to możliwe w 2027 r. K. Lauryn powrócił również do sprawy budowy inte-

I WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

raktywnych przejść dla pieszych. Pierwsze powstało na ul. T. Noniewicza przy III LO. G. Krysa poinformował, że kolejne powstanie na ul. Wojska Polskiego w pobliżu SP nr 4, ale ze względu na długotrwałe procedury pozyskiwania środków europejskich będzie to możliwe w 2026 r. Kolejna budowa interaktywnego przejścia dla pieszych przewidywana jest przy ul. gen. K. Pułaskiego, w pobliżu pomnika dwóch orłów. Jarosław Schabieński zwrócił uwagę na pokrywające się godziny wydarzeń z 11 listopada, czyli koncertu patriotycznego i Młodzieżowego Marszu Niepodległości. Zastępca prezydenta R. Rynkowski zadeklarował, że w przyszłym roku zostanie to skorygowane.

P. Rydzewski zwrócił uwagę na mało estetyczną konstrukcję utrudniającą przejazd przez środek Ronda św. Franciszka z Asyżu. Wioletta Wawrukiewicz stwierdziła, że konstrukcja spełnia swoją rolę, a wkrótce zniknie mało estetyczna paleta, na której ustawiono donicę z rośliną. Potwierdził to zastępca prezydenta R. Rynkowski, który dodał, że na donicy pojawiają się elementy odbłaskowe, aby ułatwić bezpieczne poruszanie się po tej ulicy. M. Karpińska zapytała o powód włączenia oświetlenia ulicznego, wcześniej wyłączonego ze względu na oszczędnościowych. Zastępca prezydenta R. Rynkowski przypomniał, że częściowe wyłączenie oświetlenia ulicznego w 2022 r. wynikało z zaleceń rządowych, a teraz po analizie kosztów oświetlenia ulicznego, zapadła decyzja o całkowitym włączeniu tego oświetlenia. Radna zapytała o zasady przydzielania miejsc parkingowych dla deweloperów. Naczelnik Wydziału Architektury i Gospodarki Przemysłowej UM Małgorzata Włoskowska poinformowała, że wszystko odbywa się zgodnie z zapisami miejscowych planów zagospodarowa-

nia przestrzennego, w których przyjmuje się ogólną zasadę, że na 1 mieszkanie powinno średnio przypadać 1,5 miejsca parkingowego. M. Karpińska zapytała również o ocenę pracy dyrektorów suwalskich szkół. Zastępca prezydenta R. Rynkowski przypomniał, że od kilku lat jest to kompetencja kuratorium oświaty.

Sylwester Cimochowski zaproponował, aby na czas remontu ul. Powstańców Wielkopolskich utworzyć drogę zastępczą z ul. Zastawie do ul. Bakalarzewskiej.

*Od prawej
Mariola Karpińska, Marek Zborowski-Weychman,
Zbigniew De-Mezer, Grzegorz Gorlo, Anna Cyran, Grzegorz Krysa i Roman Rynkowski*

z ul. Zastawie do ul. Bakalarzewskiej. Zastępca prezydenta G. Krysa stwierdził, że będzie możliwe czasowe udrożnienie ul. Bałtyckiej dla aut osobowych i samochodów do 14 ton. Podobnie będzie z ul. Husarską, gdy rozpoczną się prace na kolejnym odcinku ul. Powstańców Wlkp. Adam Ołowniuk zwrócił uwagę na dziwne, jego zdaniem, orzeczenia w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności. R. Rynkowski wyjaśnił, że orzeczenia wydaje lekarz-orzecznik, a osoba zainteresowana może skorzystać z drogi odwoławczej od wydanego orzeczenia.

Karol Korneluk zasugerował m.in. usprawnienie procedury wprowadzania danych do wpłatomatów ustawionych w ratuszu przy ul. A. Mickiewicza, poprzez wprowadzenie kodów QR lub kodów paskowych. Skarbnik Anna Cyran poinformowała, że już teraz można tak wprowadzać dane dotyczące płatności za podatki: od nieruchomości, rolnej i leśnej. Rozszerzenie katalogu takich płatności wymaga wprowadzenia zmian, nad którymi będą pracować miejscy informatycy. A. Cyran poinformowała, że wkrótce pojawi się wpłatomat w budynku Urzędu Miejskiego przy ul. T. Noniewicza 71A. K. Korneluk zapytał też, jakie pożyczki udzielił suwalski UM. Skarbnik A. Cyran poinformowała, że w tym roku taką pożyczkę na kwotę 150 tys. zł otrzymała Akademia Piłkarska Wigry Suwałki na wkład własny do rządowego

programu szkolenia piłkarskiego dzieci. Pożyczka została spłacona. Wcześniej taką pożyczkę otrzymało suwalskie Muzeum Okręgowe. Muszą one być spłacone w ciągu roku budżetowego. W przyszłorocznym budżecie na ten cel zaplanowano 1,2 mln zł.

Grzegorz Izbicki zapytał o wpływ na suwalski budżet rządowej decyzji o wyjęciu samorządów spod ochrony przy cenach energii elektrycznej. G. Krysa poinformował, że suwalski samorząd jest na to przy-

gotowany. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach wygrało przetarg na dostawę energii elektrycznej do suwalskich instytucji miejskich, co da oszczędność na poziomie ok. 2,5 mln zł w przyszłorocznym budżecie w porównaniu do tegorocznych wydatków na ten cel. B. Bezdziecki powrócił do sprawy terenów zielonych na Osiedlu Sobola Biel, gdzie inwestor, aby spełnić wymogi prawne zalicza do terenów zielonych roślinność na dachach budynków. Naczelnik Wydziału Architektury M. Włoskowska poinformowała, że po zmianie zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest to już możliwe. Takie rozwiązanie pojawiło się jedynie w czterech pierwszych budynkach, na których pozwolenie na budowę wydano przed zmianą zapisów miejscowego planu.

Transmisję sesji Rady Miejskiej w Suwałkach można obejrzeć on-line na stronie internetowej Na: www.um.suwalki.pl Można też zapoznać się z protokołami z sesji publikowanymi na BIP oraz nagraniami z sesji zamieszczanymi na stronie: www.um.suwalki.pl a także uzyskać dostęp do dokumentów dotyczących pracy samorządu w Biurze Rady Miejskiej w Suwałkach. Zgodnie z wymogiem prawa, składane przez radnych interpelacje oraz wnioski i oświadczenia oraz udzielane na nie odpowiedzi publikowane są na stronie: bip.um.suwalki.pl

Od lewej: Wojciech Fałtynowicz, Przemysław Turowski, Wioletta Wawrukiewicz, Kamil Klimek, Kamil Lauryn, Sylwester Cimochowski i Adam Ołowniuk

PODZIĘKOWANIA PARTNEROM SUWAŁCZAN

Podziękowania z rąk zastępcy prezydenta Suwałk Romana Rynkowskiego odebrali suwałscy przedsiębiorcy, którzy przystąpili do programu Suwałska Karta Mieszkańca. Mieszkańcom naszego miasta posiadającym SKM, oferują oni zniżki na swoje usługi lub asortyment.

Zastępca prezydenta Suwałk Roman Rynkowski wręczył podziękowanie Jerzemu Zyskowskiemu z firmy AUTO-NAPRAWA, która oferuje 15% upustu na usługi świadczone w warsztacie

– Dziś ponad 26 000 Suwałczan posiada Karty Mieszkańca. To bardzo duża grupa, do której systematycznie dołączają kolejne osoby. Karta wiąże mieszkańców z Suwałkami, a Państwo w ramach lokalnego patriotyzmu również wspierają ten program. Dziękujemy Wam za to i cieszymy się, że jesteście naszymi partnerami w tym projekcie – powiedział R. Rynkowski, zastępca prezydenta Suwałk.

Suwałska Karta Mieszkańca to program, który uprawnia do wielu zniżek i preferencji, m.in. bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską dla dzieci i młodzieży oraz osób z niepełnosprawnością do tańszych biletów do Aquaparku i innych miejskich obiektów sportowych, a także do zniżek przy zakupie biletów wstępu do Suwałskiego Ośrodka Kultury, czy przy korzystaniu z oferty bibliotecznej Strefy Odkrywania Wyobraźni i Aktywności (SOWA) prowadzoną przez suwałską Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej.

Podziękowanie odebrał właściciel sklepu PIÓRNIK Artykuły Papiernicze Marcin Michniewicz, który udziela 10% rabatu na cały asortyment

Do programu przynależą również 35 firm, przedsiębiorstw i organizacji, które oferują różną gamę zniżek swoim klientom.

LISTA PRZEDSIĘBIORCÓW WSPIERAJĄCYCH PROGRAM „SUWAŃSKA KARTA MIESZKAŃCA”:

AUDIOFON ul. A. Putry 9 gab. 34 i ul. J. Korczaka 2A; **SAN STUDIO s.c.**, ul. rot. K. Ptaszyńskiego 7; **AUTO-NAPRAWA Jerzy Zyskowski**, ul. W. Gałaja 14; **Sklep ORYS**, ul. A. Wierusza-Kowalskiego 17; **Przedszkole Niepubliczne „KOSZAŁKOWO”** w Suwałkach, ul. T. Kościuszki 95 lok. 1 i 2; **SOCATOTS SUWAŃKI Iwona Ruszewska**, ul. Elbląska 16/1; **AVAILO Sp. z o.o.** Jasionka 948, 36-002 Jasionka; **AUTO LAND POLSKA S.A.**, ul. M. Reja 57; **CINEMA LUMIERE (CHR SUWAŃKI PLAZA)** ul. gen. J. Dwernickiego 15 lok. 301; **3 FILM**, ul. Innowacyjna 1 lok. 108; **WIGRY SUWAŃKI S.A.**, ul. Zarzecze 26; **HURTOWNIA OBUWIA „ALP”**, ul. Utrata 2C lok. 19 (DH Alfa); **„RAMAN” SKLEP ROWEROWY Andrzej Radzewicz**, ul. M. Ogińskiego 5G; **S-COMP Marcin Jaworowski**, ul. R. Minkiewiczza 36; **Recman Sp. z o.o.**, ul. T. Noniewiczza 59; **Park Naukowo-Technologiczny Polska-Wschód** w Suwałkach Sp. z o.o., ul. Innowacyjna 1; **MAJSTER**, ul. Raczkowska 151; **ZSB „CAL” Sp. j.**, ul. Piaskowa 5; **XL-KA Moda Wielka**, ul. Utrata 2C lok. 8 (DH Alfa); **USŁUGI PROJEKTOWE Leszek Pudlis**, ul. Sportowa 32/8; **PPUH „LUDWIK” Jan Szymczyk**, ul. Różana 30; **„PROGRESJO” Andrzej Sokołow Centrum Coachingu i Rozwoju Osobistego**, ul. Szpitalna 77; **MOVEMENT ARENA SUWAŃKI Sp. J.**, ul. Szkolna 4; **Miejski Klub Sportowy Ślepsk Małow Suwałki Sp. z o.o.**, ul. Zarzecze 26; **KRAM Sp. z o.o.**, ul. Sejneńska 36; **VISION EXPRESS** Suwałki, ul. gen. J. Dwernickiego 15, C.H. PLAZA; **Centrum TLENOTERAPII D.K.**, ul. Wesola 18; **KEM SYSTEMS Kamil Łapiński**, ul. Majora S. Buczyńskiego 1/5; **PIÓRNIK Artykuły Papiernicze**, ul. T. Noniewiczza 42A D.H. ARKADIA; **Centrum Terapii: Integracja Sensoryczna i masaż dźwiękiem**, ul. R. Dmowskiego 2; **„PIU” Centrum Aktywności i Arteterapii**, ul. T. Noniewiczza 79C; **Stowarzyszenie Bractwo Jaćwieży**, ul. T. Noniewiczza 79C; **Świadectwa 365** (Inżynierowie Sp. z o.o.); **Salon kosmetyczny „Anna”**, ul. T. Kościuszki 98/2; **Hotel „LOFT” Sp. z o.o.**, ul. Gen. K. Pułaskiego 24K.

DZIEŃ PRACOWNIKA SOCJALNEGO

UBÓSTWO, BEZRADNOŚĆ, BRAK PRACY, NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ, NAGŁE ZACHOROWANIE, CZY NIEUMIEJĘTNOŚĆ DOSTOSOWANIA SIĘ DO NOWEJ RZECZYWISTOŚCI – TO TYLKO CZĘŚĆ PROBLEMÓW, KTÓRYMI ZAJMUJĄ SIĘ NA CO DZIEŃ PRACOWNICY SOCJALNI ORAZ OSOBY ZATRUDNIONE W POMOCY SPOŁECZNEJ. W DNIU ICH ŚWIĘTA, 21 LISTOPADA ZA ICH NIEOCENIONĄ I TRUDNĄ PRACĘ PODZIĘKOWAŁY IM WŁADZE SUWAŁK.

W spotkaniu zorganizowanym w Państwowej Szkole Muzycznej uczestniczyło kilkaset osób. Były gratulacje, kwiaty, życzenia, ale też nagrody, wyróżnienia i awanse dla pracowników miejskich instytucji pomocowych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Domu Pomocy Społecznej „Kalina”, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej i Środowiskowego Domu Samopomocy.

Od lewej: prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, zastępca prezydenta Roman Rynkowski, dyrektor MOPR Leszek Lewoc, zastępca dyrektor DPS „Kalina” Magdalena Mikołajczyk, dyrektor DPS „Kalina” Barbara Burba, dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Monika Moroz, kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy Małgorzata Dzierniejko, dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy „Aktywni Tak Samo” Natalia Górski i naczelnik Wydziału Spraw Społecznych UM Dorota Szczęsna

– To spotkanie jest po to, aby podziękować Państwu za codzienny trud i pracę. Nasze jednostki pomocy społecznej funkcjonują bardzo dobrze. Realizujecie Państwo zadania, macie krąg osób, którym pomagacie. Musicie wykazywać empatię, musicie codziennie „pokazywać” serce drugiemu człowiekowi, musicie być otwarci na człowieka i nie ulega wątpliwości, że tak codziennie pracujecie. Dziś chcemy Wam za to podziękować – powiedział prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

Z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wyróżnienia i awanse otrzymali: Malwina Bogdan, Anna Grzeszczak, Małgorzata Piechota, Anna Niedźwiecka, Anna Jasińska, Bożena Ulanowicz, Izabela Jarmułowicz, Dorota Stolarska, Wiesława Szeszko, Dorota Żylińska.

Z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wyróżnienia otrzymali: Edyta Minkiewicz, Anna Nowak-Wysocka, Iwona Rzatkowska, Paulina Cywińska-Pudełkiewicz, Julita Kowalewska, Ewa Rzatkiewicz, Agnieszka Łukawska-Buczyńska, Gabriela Dolistowska, Ewelina Gutkowska, Tomasz Bułtralik, Marta Jaworowska, Eliza Arasim, Wiesław Murawko, Anna Wysocka, Małgorzata Walendzewicz, Grażyna Czarniewska, Dorota Hofman, Barbara Jurkiewicz-Abroug.

Z Domu Pomocy Społecznej „Kalina” wyróżnienia otrzymali: Anna Aponik, Halina Bernatowicz, Anna Czarow, Jadwiga Dubin, Mariola Domalewska, Małgorzata Grób, Barbara Justyna Grzęda, Marzenna Kotowska, Lidia Juchniewicz, Iwona Niebrzydowska, Wioletta Prawdzik, Bożena Skreczko, Anna Irena Zdankiewicz.

Z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nagrody otrzymali: Aneta Buchowska, Cecylia Chmielewska, Tadeusz Gryszkiewicz, Agnieszka Konopka, Renata Kucharska, Ewa Moćkun, Anna Nosarzewska, Iga Osipowicz-Wróbel, Krystian Senderak, Iwona Sokołowska, Piotr Szmigielski, Dorota Szupień, Bożena Wasilewska, Wioleta Waźnialis-Hołudowicz, Krystyna Zabłocka, Marcin Bołtrukanis, Sławomir Niedźwiedzki, Henryka Aldona Skowina, Ewelina Stypułkowska, Kamila Wołyniec.

Ze Środowiskowego Domu Samopomocy wyróżnienia otrzymali: Ewa Biłda, Alicja Fornalewska, Jacek Harasimowicz, Agnieszka Jakubowska, Daniel Micielica, Krystyna Prawdzik-Pawłowska, Magdalena Sienica, Elżbieta Tichon, Bogusława Waszkiewicz.

W suwalskich jednostkach miejskich, wspierających osoby i rodziny w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, a także realizujących zadania na rzecz rodzin, jest zatrudnionych ogółem 313 pracowników (MOPR 173 osoby, DPS 110 osób, POW 20 osób, ŚDS 10 osób), w tym przeważającą liczbę zatrudnionych stanowią kobiety, bo jest ich blisko 300, czyli praktycznie większość.

MOPR świadczeniami z pomocy społecznej obejmuje około 1 600 środowisk rodzinnych liczących ponad 3 200 osób. DPS świadczy usługi całonocne na rzecz 194 mieszkańców oraz 12 osób w dziennym pobycie. POW obejmuje opieką i wychowaniem 28 podopiecznych. Dwa środowiskowe domy samopomocy świadczą usługi na rzecz ponad 70 podopiecznych. Budżet pomocy społecznej w Suwałkach to aż 105 mln zł.

>> SUWAŃSKIE KINA

28 listopada w Archiwum Państwowym w Suwałkach odbyło się spotkanie „Nie ma już kina Bałtyk i kina Merkury”, na którym pojawiło się wielu mieszkańców miasta i nie tylko. Publiczność chętnie dzieliła się swoimi wspomnieniami. Wydarzenie było częścią projektu „TAK BYŁO. Suwałki drugiej połowy XX wieku zachowane w pamięci zbiorowej mieszkańców”.

Dyskusję poprzedziła Informacja historyczna: Kina w Suwałkach w drugiej połowie XX wieku na podstawie monografii „Suwałki. Miasto nad Czarną Hańczę”, którą przedstawiła Elżbieta Zienda-Żywiczyńska (autorka projektu).

Najstarszym powojennym kinem w Suwałkach był „Bałtyk” (1945-2010) przy ulicy T. Kościuszki. Jego kierownikami byli: Józef Klimaszewski, Paszkowski, Jerzy Osowski (do 1983) i Andrzej Chuchnowski (1983-1990). Potem kinem zarządzali agenci. W 2022 r. budynek po byłym kinie „Bałtyk” kupiła osoba fizyczna.

Kolejne kino, które istniało od 1975 roku, to spółdzielcze kino „Merkury” przy ul. T. Noniewicza. W 1978 r. przejęte zostało przez Wojewódzki Dom Kultury. Było to kino studyjne, w którym działał Dyskusyjny Klub Filmowy „13”. Jak poinformowała prowadząca DKF Anatolia Gagacka, nazwa związana jest z ilością uczestników, którzy pojawili się na pierwszym spotkaniu. Kino przestało istnieć w końcu lat 80-tych po generalnym remoncie budynku

Trzecim najmłodszym kinem była placówka działająca w Spółdzielczym Ośrodku Kultury przy ul. Świerkowej (właściciel Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa). To kino często zmieniało nazwę. Zaczynało jako kino „Barnaba”, potem „Scherzo”, następnie „Miś” a zakończyło jako „Merkury”. Działo od lat 80-tych do roku 1999.

Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Przyjaciół Suwalszczyzny. Współorganizatorem – Archiwum Państwowe w Suwałkach.

>> USKRZYDLENI HARCERZE

Phm. Karolina Miller z suwalskiego Hufca ZHP zwyciężyła w kategorii skuteczny wychowawca w plebiscytcie instruktorskim „Uskrzydleni”. Wyniki tego plebiscytu ogłoszono w suwalskiej hali OSiR w czasie uroczystości podsumowującej dorobek Chorągwi

Białostockiej Związku Harcerstwa Polskiego w kończącym się roku. Uczestniczyło w niej blisko dwustu harcerzy oraz zaproszonych gości, a wśród nich parlamentarzyści Jacek Niedźwiedzki i Jarosław Zieliński oraz przedstawiciele instytucji rządowych i samorządowych, w tym prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz i przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć.

– Dziękuję za Wasze zaangażowanie, nieustanną pasję i pracę na rzecz innych. Zasługujecie na jak najwyższe uznanie – wszyscy, zarówno zwycięzcy plebiscytu, jak też nominowani oraz cała rzesza osób noszących harcerski mundur – powiedział komendant Chorągwi Białostockiej ZHP hm. Krzysztof Jakubowski.

„Uskrzydleni” to Plebiscyt Instruktorski, który pierwszą edycję miał w 2019 r. W tym roku organizatorzy nagrodzili instruktorów w ośmiu kategoriach plebiscytu: instruktorski debiut, doświadczony drużynowy, instruktorski wyga, inspirujący lider i skuteczny wychowawca. Wśród nominowanych do tytułu Inspirujący Lider znalazła się komendantka suwalskiego Hufca ZHP hm. Agnieszka Jasielon.

>> BLUESOWA UCZTA

Amerykański zespół Deltaphonic swoim brzmieniem oczarował licznych słuchaczy koncertu z kwartalnikiem „Twój Blues”, który odbył się 22 listopada w Suwalskim Ośrodku Kultury. Ich muzyka to pełna energii mieszanka funku, soulu i bluesa w stylu Mississippi Hill Country. Nie brak w niej gitarowych riffów i niepowtarzalnych wokalnych harmonii. Ten zespół, założony na legendarnej ulicy Frenchmen w Nowym Orleanie, dziś prowadzi „podwójne życie” – między USA a dżunglą w Ekwadorze, gdzie organizuje własny festiwal muzyczny. Suwalski koncert był częścią europejskiej trasy koncertowej grupy obejmującej Austrię, Czechy, Słowację i Polskę.

Fot. SOK – Zbigniew Stelmaszek

» O STAROWIERACH W „LATAJĄCEJ” BIBLIOTECE

Wielu Suwalczan pojawiło się na kolejnym spotkaniu „latającej” Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej. Tym razem w sali konferencyjnej Aquaparku odbyło się spotkanie z Katarzyną Roman-Rawską, autorką książki „Zaśnięcie Anisy. Opowieść o polskich starowierach”. Spotkanie prowadziła dyrektor suwalskiej Biblioteki Maria Kołodziejska. Było to wyjątkowe spotkanie, które pozwoliło lepiej zrozumieć wielowiekową historię staroobrzędowców na Suwalszczyźnie i w Polsce oraz ich współczesne wyzwania.

Pochodząca z rodziny starowierów K. Roman-Rawska opowiedziała o swoich badaniach, rodzinnych wspomnieniach oraz trudnej polsko-rosyjskiej tożsamości, która stale zmienia się.

Stwierdziła, że dla niej staroobrzędowcy nazywani też starowierami, to ludzie modlący się w molennach. Inne wyróżniki kulturowe, czy zwyczajowe powoli się zacierają.

Dziś w Polsce mieszka ok. 2 tys. starowierów, którzy w zwartych grupach żyją na Suwalszczyźnie w: Suwałkach, Wodźkach, Gabowych Grądach w gminie Augustów oraz w Wojnowie na Mazurach. Rodzina K. Roman-Rawskiej pochodzi z Gabowych Grądów, a tytułowa bohaterka książki Anisa – to babcia autorki. To przede wszystkim ona w rodzinie podtrzymywała wyjątkowe tradycje, duchowość i codzienne życie starowierów. W czasie spotkania wywiązała się dyskusja i wzajemna wymiana doświadczeń o życiu staroobrzędowców na pograniczu, gdzie przenikały się różne zwyczaje i kultura: Polaków, staroobrzędowców, Rosjan i Białorusinów. Na zakończenie można było zdobyć autograf autorki oraz zakupić książkę.

Od lewej Katarzyna Roman-Rawska i Maria Kołodziejska

» BARWY WOLONTARIATU: ONI TWORZĄ LEPSZY ŚWIAT

3 grudnia odbyła kolejna edycja Podlaskiej Gali Wolontariatu, w której uczestniczyło stu kilkudziesięciu społeczników niemal z całego województwa. Na zaproszenie stowarzyszenia Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w sali jednego z suwalskich hoteli zgromadzili się wolontariusze i społecznicy, seniorzy oraz osoby z nimi współpracujące, a także przedstawiciele trzeciego sektora i władze samorządowe miasta i województwa. Suwalski samorząd reprezentowali: prezydent Czesław Renkiewicz oraz przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć, wraz z radnymi Anną Ruszewską, Karolem Kornelukiem i Wojciechem Fałtynowiczem.

Podsumowano regionalne konkursy „Wolontariusz i Koordynator Roku Korpusu Solidarności”. Kapituła Konkursu spośród 32 osób wyłoniła osiemnastu laureatów, którzy otrzymali statuetki i upominki. Wśród wyróżnionych znaleźli się przedstawiciele szkół, organizacji pożytku publicznego i harcer-

stwa, instytucji oraz zakładów pracy, a wśród nich Suwalczanie: Kalina Małyszko – wolontariuszka Szkolnego Koła Wolontariatu „Wielkie Serca” przy Zespole Szkół nr 6; Julia Taraszkievicz (na zdjęciu obok) – wolontariuszka w Stowarzyszeniu Oratorium św. Jana Bosko; Wiktoria Olszewska – wolontariuszka SKW przy Zespole Szkół nr 2; Przemysław Bobowicz – wolontariusz Społecznej Organizacji Przyjaciół Dzieci „Przystań”; Nikola Tatarczuk – wolontariuszka w Kole Wolontariatu przy Zespole Szkół nr 4; Krzysztof Maślowski – wolontariusz Związku Ukraińców.

– Wolontariat to więcej niż pomaganie. Jest to coś, co tworzy lepszy świat. Niemał codzienne zaangażowanie wolontariusza wymaga dobrego zorganizowania, wysokiego poczucia odpowiedzialności, elastyczności i cierpliwości – powiedziała kierownik Suwalskiego Biura Wolontariatu, wiceprezes CAS PRYZMAT A. Ruszewska.

Podlaską Galę Wolontariatu sfinansowano ze środków otrzymanych od NIW-CRSO, z Programu Wspierania i Rozwoju Wolontariatu Systematycznego na lata 2018-2030 Korpus Solidarności.

Od prawej: Anna Ruszewska, Kalina Małyszko i prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz

>> ANIMACJE TEATRALNE DPS

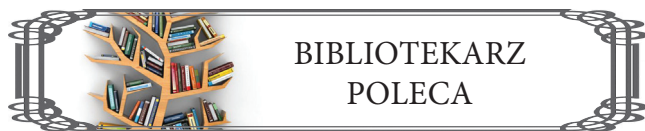
Blisko 160 osób z niepełnosprawnością zaprezentowało się w Animacjach Teatralnych DPS na scenie Suwałskiego Ośrodka Kultury. Grupy teatralne przyjechały z: Domów Pomocy Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowych Domów Pomocy Społecznej zlokalizowanych w województwie podlaskim i warmińsko-mazurskim.

– Chcemy pokazać, że wszyscy mamy pasję i energię, żeby rozwijać swoje talenty. Dziękuję Wam za to, że robimy to razem i w tak liczonym gronie – powiedziała dyrektor DPS „Kalina” Barbara Burba.

Impreza ma integrować osoby z niepełnosprawnościami poprzez teatr w formie pokazów, scenek, skeczy i prezentacji wokalnych. Uczestnicy 18 edycji Animacji Teatralnych wyjeżdżając do swoich ośrodków zabrali ze sobą miłe wspomnienia oraz nagrody, dyplomy i gratulacje.

Pokaz mody w wykonaniu podopiecznych Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach

„PYPCIE NA JĘZYKU” MICHAŁ RUSINEK

Tego zacnego autora, byłego sekretarza Wisławy Szymborskiej, doktora habilitowanego nauk humanistycznych mieliśmy okazję posłuchać w 2021 roku, na zaproszenie suwałskiej Biblioteki Publicznej. Można było przekonać się wtedy, że to człowiek elokwentny, pełen wdzięku i dobrych manier.

Ja poznałam pana Rusinka poprzez jego fikuśne czytałełka dla dzieci, ale także przekłady tytułów dla tych najmłodszych, chociażby serię o Paddingtonie i kultowym Kubusiu Puchatku.

W końcu nadszedł czas na poważniejsze pozycje. Co ja piszę, poważniejsze pozycje... Koń by się uśmieł. I ja uśmiełam się po pachy przy lekturze „Pypciów...” Choć

twórca jest doktorem, a tytuł brzmi nieco medycznie, nie jest to przegląd zmian klinicznych w obrębie jamy ustnej. To zestawienie lapidarnych felietonów, w których Rusinek przytacza nasze – Polaków błędy językowe. Pokazuje, jak potrafimy przekręcać, obracać, wykręcać, po prostu kaleczyć język ojczysty. Robią to „zwykli” ludzie, ale też celebryci, politycy, a nawet dziennikarze i spece od reklam. Tworzymy przedziwne neologizmy, pleonazmy, nie deklinujemy nazwisk, niepoprawnie używamy przypadków itp., itd. Do tych lapsusów i ich autorów Rusinek podchodzi bardzo taktownie. Co prawda bawią go, ale ma nadzieję, że to tylko potknięcia na wyboistej drodze, jaką jest polszczyzna. Ta książka daje nam do myślenia, by właśnie pomyśleć zanim coś powiemy lub napiszemy.

A na koniec, taki pypeć znaleziony przez Rusinka: *Mój stosunek do wymowności tej książki jest chłodny, jednakże polecam ją gorąco. Ja również polecam gorąco!*

Kamila Sońnicka

>> TROPIENIE BAJEK NA PLACU

Do końca roku na Placu M. Konopnickiej można podziwiać wystawę plenerową pt. „Tropienie bajek” przygotowaną przez Bibliotekę Publiczną im. M. Konopnickiej w ramach projektu „Podwórkowa biblioteka wychodzi do człowieka”. Na wystawie prezentowane są autorskie ilustracje wykonane przez lokalnych artystów: Martynę Kleszczewską, Mieczysława Iwaszko, Urszulę Łozińską i Paulinę Polcyn-Nowacką do wierszy Marii Konopnickiej („Jabłonka”, „Bociany”, „Gra w lisa”, „Ogródek”, „W noska”, „Żurawie”, „Odlot” i „Dożynki”).

Zlokalizowanie wystawy na Placu M. Konopnickiej pozwala oglądać (i czytać!) nawet wracając ze sklepu z zakupami w obu rękach.

Wystawę zorganizowano w ramach projektu „Podwórkowa biblioteka wychodzi do człowieka” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

>> ROMANTYCZNA WYSTAWA

W budynku Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej przy ul. E. Plater 33A do końca stycznia przyszłego roku oglądać można wystawę romantyzm „Bunt kwiatów przeciw swym korzeniom” prezentującą najwybitniejsze postaci polskiego romantyzmu oraz ich twórczość i ilustracje do utworów.

Wystawa powstała dzięki współpracy z Państwową Uczelnią Zawodową im. E. Szczepanika w Suwałkach.

ZAPROSZENIA SUWALSKIE

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ,

ul. E. Plater 33A zaprasza:

◆ na spotkanie z Pauliną Tyczkowską autorką książki „Opowiesci z trzepaka. Krótka historia jednego zdjęcia” – 5.12, godz. 17, sala im. Jadwigi Towarnickiej. Wstęp wolny;

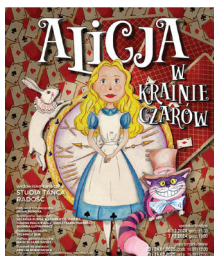
◆ spotkanie cyklu „***, kłamstwa i kasety video” pt. „Adin, dwa, tri...”, czyli historia (nie tylko) pewnego seansu hipnotycznego – 11.12, godz. 17, Pracownia „Smykałka”;

◆ na wystawę pierniczków autorstwa Joanny Wnukowskiej do Galerii Zaulek w budynku przy ul. E. Plater 33a, wystawa potrwa do 20.12;

◆ wspólnie z Cinema Lumiere w Suwałkach do udziału w akcji „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzyysz film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina. Kupon „Przeczytaj i obejrzyj” upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D i 3D (w cenie 22 zł). Filmy objęte akcją: „Paddington w Peru”, „Simona Kossak”, „Vaiana 2”, „Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa”, „Władca Pierścieni: Wojna Rohirrimów”, „Kraven Łowca”, „Sonic 3: Szybki jak błyskawica”.

SUWALSKI OŚRODEK KULTURY zaprasza na:

◆ spektakl taneczny „Alicja w Krainie Czarów” w wykonaniu Studia Tańca „Radość” w reżyserii Iryny Popowej – 6.12, godz. 18 i 7.12, godz. 13, Sala im. Andrzeja Wajdy, ul. Jana Pawła II 5, bilety 40 zł;

◆ świąteczne warsztaty Dziecięca Akademia Rękodziela „Witaj Święty Mikołaju” – 7.12, godz. 11, ul. Jana Pawła II 5, bilety 20 zł;

◆ XX Ogólnopolskie Spotkania z Monodramem „O Złotą Podkowę Pegaza” – 11-13.12, Sala Kameralna, Sala Prób, ul. Jana Pawła II 5. Gościem specjalnym będzie Gabriela Muskała, która wystąpi z monodramem „Podróż do Buenos Aires”.

Szczegółowy program spotkań z Monodramem na stronie: www.soksuwalki.eu

◆ warsztaty ozdób Bożonarodzeniowych „Twórcza sobota” – 14.12, godz. 11 i 13, bilety 20 zł;

◆ Dęciakowe Kolędowanie – 17.12, godz. 17, Kawiarenka Artystyczna, ul. T. Noniewicza 71, wstęp wolny, obowiązują wejściówki;

◆ prezentację filmu Krzysztofa Kieślowskiego pt. „Podwójne życie Weroniki” w ramach projektu „W drodze do filmówki” – 17.12, godz. 19, Kawiarenka Artystyczna, ul. T. Noniewicza 71, wstęp wolny;

◆ XVI Świąteczne Kolędowanie z Suwalską Orkiestrą Kameralną – 20.12, godz. 19, Sala im. A. Wajdy, ul. Jana Pawła II 5, bilety 50 zł. Koncert będzie składał się z dwóch części. W pierwszej będzie można usłyszeć solistów Studia Piosenki Świątecznej pod kierunkiem

Emila Kulbackiego. Druga część to występy zespołów ze Studia Piosenki oraz Suwalskiej Orkiestry Kameralnej pod kierownictwem Kazimierza Dąbrowskiego;

◆ Moje Krajobrazy, miejsca i przestrzenie – wystawa Jarosława Józefa Jasińskiego – Galeria Sztuki Chłodna 20;

◆ wystawę „Looping” Jolanty Grabowskiej – Galeria Sztuki Stara Łażnia;

◆ wystawę „Fotografie Łukasza Tyczkowskiego – DroneUp” – Galeria Jednego Obrazu.

MUZEUIM IM. M. KONOPNICKIEJ,

ul. T. Kościuszki 31 zaprasza na:

◆ wystawę stałą „Pieśń o domu” poświęconą życiu i twórczości Marii Konopnickiej;

◆ wystawę „Konopnicka dzieciom. Krasnoludki i nie tylko...”. Wystawa czynna od wtorku do piątku.

MUZEUIM OKRĘGOWE, ul. T. Kościuszki 81 zaprasza:

◆ wystawę „Sztuka ludowa Suwalszczyzny” – wystawa czynna do 10.12;

Wstęp na wystawy stałe wtorek-piątek w godz. 8-16, sobota-niedziela w godz. 9-17 (w niedzielę wstęp bezpłatny tylko na ekspozycje stałe).

BLACK PUB KOMIN, ul. E. Plater 1 zaprasza na:

◆ koncert PONO – legendy polskiego hip-hop. Charyzma, klasyczne brzmienie i mocne teksty prosto ze stołecznych ulic. Energiczny koncert, tuż przed świętami, podczas którego usłyszysz zarówno kultowe kawałki, jak i nowe utwory – 14.12 o godz. 21. Bilety: przedsprzedaż 40 zł, a w dniu koncertu 50 zł.

FUNDACJA ALICJI ROSZKOWSKIEJ ART.-S.O.S zaprasza na:

◆ Festiwal „Wigrosfera” ZIMA 2024, który połączy muzykę z naturą – 14.12, godz. 19, Muzeum Wigier w Starym Folwarku. Przed uczestnikami wyprawa do świata muzyki, ale tym razem – muzyki kwantowej.

KINO

CINEMA LUMIERE

ul. gen. J. Dwernickiego 15, lok. 301, zaprasza na filmy:

– od 6 grudnia – „Renifer Niko i zaginione sanie Mikołaja” (animacja, komedia, przygodowy), „Minghun” (dramat), „Kina i Yuk” (familijny, przyrodniczy);

– 10 grudnia – „Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa” (animacja) film wyświetlany w cyklu kino konesera;

– od 13 grudnia – „Władca Pierścieni: Wojna Rohirrimów” (animacja), „Strefa” (horror, thriller), „Kraven Łowca” (sci-fi, akcja),

– 14 grudnia – „Sanah na stadionach” (koncert), godz. 15;

– 15 i 31 grudnia – „Andrea Bocelli. Wielki jubileusz 30-lecia występów” (koncert);

– 18 grudnia – „Milionerzy” (komedia) film wyświetlany w cyklu babskie wieczory.

WYDARZENIA SPORTOWE

ŚLEPSK MAŁOW DZIEWIĄTY

Trwa zwycięska passa siatkarzy Ślepska Małow Suwałki w PlusLidze. Po niezwykle emocjonującym meczu i całkowicie zasłużenie w Suwałki Arenie pokonali 3:2 (21:25, 25:13, 19:25, 25:18, 16:14) Asseco Resovia Rzeszów.

Najlepszym siatkarzem meczu Ślepsk Małow-Asseco Resovia Rzeszów wybrano Brazylijczyka Henrique Honorato

Następnie suwalski zespół wyruszył na Górny Śląsk i była to niezwykle udana wyprawa. W Będzinie wygrał 3:2 (15:25, 25:20, 25:22, 22:25, 15:7) z MKS Nowak-Mosty. Najlepszym siatkarzem meczu wybrano Bartosza Filipiaka. Jeszcze lepszym wynikiem zakończył się mecz

w Katowicach. Ślepsk Małow wygrał 3:1 (25:18, 25:21, 22:25, 25:19) z GKS Katowice. Najlepszym siatkarzem tego spotkania został ponownie B. Filipiak, chociaż bardzo dobre spotkanie rozegrał też Mateusz Czunkiewicz. To czwarte kolejne zwycięstwo, które znacznie przybliżyło Ślepsk Małow do czołowej ósemki PlusLigi. Ślepsk Małow z dorobkiem 20 pkt zajmuje dziewiątą lokatę w tabeli. Ostatni mecz pierwszej rundy Ślepsk Małow rozegra 7 grudnia o godz. 14:45 w Suwałki Arenie z Projektem Warszawa.

UDANA JESIEŃ WIGIER

Remisem 1:1 (0:0) z GKS w Wiekielcu zakończyli tegoroczne rozgrywki III ligi piłkarze suwalskich Wigier. Gola dla Wigier strzelił Maciej Makuszewski w 69 min. W 18 meczach Wigry zdobyły 31 pkt i zajmują trzecią lokatę w tabeli grupy pierwszej trzeciej ligi. Do lidera, czyli Unii Skierniewice tracą 8 pkt. To dobry wynik dla drużyny, która w tym roku awansowała do III ligi.

W drużynie Wigier jesienią najwięcej minut na boisku spędzili: obrońca Eryk Matus i pomocnik Kacper Głowicki. Najwięcej goli strzelili: Maciej Makuszewski i Kamil Zalewski – po 6. Z 29 goli strzelonych przez piłkarzy Wigier, aż 20 strzelili oni w drugich połowach. Po stałych fragmentach gry (rzuty karne, wolne i różne) zdobyli 11 goli. Następny mecz Wigry rozegrają na początku marca przyszłego roku w Suwałkach z Mławianką Mława.

SZACHOWE MISTRZOSTWA W SUWAŁKACH

Filip Łuczak z Hetmana Koszalin i Wiktoria Śmietańska z Polonii Wrocław wygrali Indywidualne Mistrzostwa Polski do lat 20 oraz Indywidualne Mistrzostwa Polski Kobiet do lat 20 rozegrane w suwalskiej hali OSiR. W turnieju rywalizowało 109 szachistów. Najwyższą lokatę z Suwałczan zajął Dawid Jasiulewicz (Hańcza), który z dorobkiem 6 pkt uplasował się na jedenastym miejscu.

Turniej zorganizował Klub Szachowy Jaćwież Suwałki przy współpracy z Polskim Związkiem Szachowym i suwalskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji

Fot. Bank Spółdzielczy

Po 5,5 pkt. zdobyli dziewiętnasty Jan Butkiewicz (Hańcza) i dwudziesty Wojciech Borowik (Jaćwież). Dorian Sawicki (Hańcza) zajął 26 miejsce, a Filip Krynicki (Hańcza) – 30. Obaj zdobyli po 5 pkt. Z Suwałczanek najwyższą osiemnastą lokatę wywalczyła Monika Borowik z KSz Jaćwież z 4,5 pkt.

BADMINTONISTKA SKB Z MEDALEM ME

Zawodniczka Suwalskiego Klubu Badmintonu Maja Janko zdobyła brązowy medal w Drużynowych Mistrzostwach Europy juniorów. W rozgrywanych na hiszpańskiej Ibizie zawodach Polacy w ćwierćfinale pokonali reprezentację Niemiec. W półfinale po bardzo wyrównanym meczu biało-czerwoni musieli uznać wyższość Francuzów.

BRĄZOWA ZAPAŚNICZKA

Zawodniczka LUKS Olimpij Suwałki Zuzanna Konopko zajęła trzecie miejsce w wadze do 68 kg w Międzynarodowych Młodzieżowych Mistrzostwach Polski do lat 22 w zapasach w stylu wolnym rozegranych w Warszawie.

W Białymstoku odbył się XXXV Międzynarodowy Memoriał im. Dąbrowskich kadetek i młodziczek w zapasach w stylu wolnym. Agnieszka Pałac z LUKS Olimpij Suwałki zajęła trzecie miejsce w wadze do 69 kg kadetek, a jej koleżanka klubowa Natasza Piktora była piątą w wadze do 54 kg młodziczek.

BOKSERZY W PUCHARZE POLSKI

Szóste miejsce w klasyfikacji drużynowej zajęli zawodnicy sekcji bokserskiej suwalskiego OSiR w Międzynarodowym Pucharze Polski w Sokółce rozgranym w dniach od 18 do 23 listopada. Z zawodników suwalskiego OSiR-u trzecie miejsca zajęli: Tomasz Sieńko (kat. 54 kg, do lat 17) i Zbysław Waraksa (kat. 63 kg, do lat 15). Miejsca punktowane wywalczyli: Franciszek Hołub, Krzysztof Kwos, Marek Wróblewski i Przemysław Waraksa.

Fot. OSiR

PŁYWALNIA ZA „PIĄTAKA”

Suwalski Ośrodek Sportu i Rekreacji zaprasza do nowej pływalni na Osiedlu Północ, w której obowiązuje zniżka „Basen za piątką”. Nowoczesna pływalnia przy ul. J. Antoniewicza 5 zaprasza wszystkich do zanurzenia się w świecie relaksu i aktywności fizycznej. Dlaczego warto odwiedzić pływalnię?

Komfort i nowoczesność – nowoczesny design, wygodne zaplecze i zachowanie najwyższych standardów czystości.

Atrakcyjne zniżki dla uczniów, studentów, emerytów, posiadaczy Suwalskiej Karty Mieszkańca... a na tym się nie kończy.

Dostępność – dogodna lokalizacja na Osiedlu Północ i łatwy dojazd dla każdego mieszkańca.

Zrób coś dla siebie, zadbaj o formę i złap chwilę wytchnienia, a wszystko to w najlepszej cenie w mieście.

HISTORIA DLA CZYTELNIKA

Na prośbę Czytelników „DTS” przybliżamy dzieje suwalskich świątyn, również tych, których już nie ma. Pisaliśmy już o najstarszym suwalskim kościele rzymskokatolickim pw. św. Aleksandra i kościele ewangelickim. A tym razem, w przededniu 85 rocznicy zagłady suwalskich Żydów przypominamy dzieje nieistniejącej Synagogi Głównej w Suwałkach.

SUWALSKA SYNAGOGA

Klasycystyczna Synagoga Główna została wybudowana w 1821 r. w dawnej dzielnicy żydowskiej, zwanej Małymi Raczkami. Wtedy też założono gminę żydowską w Suwałkach. Obok synagogi przy obecnej ul. T. Noniewicza znajdowały się szkoły wyznaniowe i domy modlitwy. Na przełomie XIX i XX wieku w Suwałkach było 27 małych domów modlitw.

Sudauen

Z zewnątrz Synagoga Główna była zbudowana na planie prostokąta o wymiarach 30 na 16 metrów przy ul. Jerozolimskiej (obecnie T. Noniewicza 25). Była otynkowana na jasny kolor i miała ciekawą architekturę w stylu klasycystycznym z dwoma rzędami wielkich okien i 8 kolumnami. Przestrzeń wokół synagogi wraz z publiczną mykwą i szkołą talmudyczną była ogrodzona od ulicy solidnym ogrodzeniem z masywnymi ceglаныmi słupami

Fotografia z lat 1939-1944, ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Suwałkach. Aut. Paul Hoffmann

Na dole suwalskiej synagogi modlili się mężczyźni, a kobiety gromadziły się na galerii nazywanym babiniec. Niewiele jest fotografii suwalskiej synagogi. Najwięcej pochodzi z lat 1945-56, gdy była ona już zdewastowana przez Niemców w czasie II wojny światowej. Z tego czasu pochodzą też fotografie przedstawiające wnętrze żydowskiej bożnicy najprawdopodobniej w Suwałkach. Jej wnętrze tak opisał Maciej Ambrosiewicz w książce „Sztetl z długą ulicą”: „Wnętrze synagogi było bogato zdobione. Filary dźwigające strop pseudokasetonowy były opracowane rzeźbiarsko. Na ścianach widniały polichromie.”

Fotografia opublikowana na FB Moje Suwałki Na Starej Fotografii

Wokół synagogi koncentrowało się życie społeczności żydowskiej w Suwałkach. Opisał je M. Ambrosiewicz we wspomnianej powyżej książce: „Tutaj toczono religijne dysputy, tutaj zapadały najważniejsze dla wspólnoty decyzje, do których należał wybór rabin. Tutaj modlono się, ale wiemy, że również dochodziło do bójek pomiędzy dyskutującymi, gdy np. powierzenie funkcji rabinu rozpałało ich emocje.” W dziejach suwalskiej wspólnoty żydowskiej spośród kilkunastu rabinów najmocniej zapisali się m.in.: Abraham ben Mordeche (pierwszy suwalski rabin), Samuel Mohylewer, Salomon Zeligman, Josel Joselewicz i ostatni suwalski rabin Dawid Lipszyc, który zmarł w 1993 r. w USA.

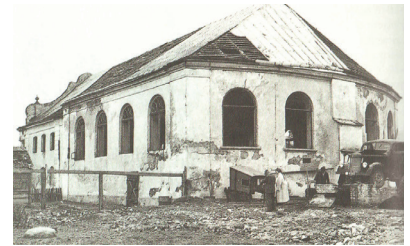
Na początku lat 70 XX wieku ostatni suwalski rabin Dawid Lipszyc modlił się na zrujnowanym żydowskim cmentarzu w Suwałkach. Pierwszy z prawej na zdjęciu ze zbiorów Józefa Adelsona opublikowanym w książce „Sztetl z długą ulicą” wydanej przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych „Nad Czarną Hańczę”

Synagoga została zdewastowana przez Niemców na początku okupacji w czasie II wojny światowej. Po 1945 r. częściowo zniszczony, opuszczony budynek stopniowo popadał w ruinę. W 1952 r. został wpisany do rejestru zabytków. Jako właściciela budynku wskazano Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce, Oddział w Białymstoku. Cztery lata później, synagoga, będąca już w stanie katastrofy budowlanej, na polecenie władz lokalnych i za zgodą ówczesnego ministra kultury została skreślona z listy zabytków, po czym zburzona, pomimo protestów niewielkiej grupy mieszkańców w Suwałkach Żydów.

Suwalska Wielka Synagoga w 1955 r., tuż przed jej rozbiórką

Fot. W. Paszkowski z książki „Suwałki – miasto nad Czarną Hańczę” pod red. J. Kopciała

Jak wyglądała suwalska Wielka Synagoga można zobaczyć na kamieniu upamiętniającym żydowskich mieszkańców Suwałk ustawionym na trawniku przed blokiem przy ul. T. Noniewicza 25, w miejscu gdzie stała Synagoga Główna.

Zagłada suwalskich Żydów

Żydzi pojawili się w naszym mieście ok. roku 1800. Pięćdziesiąt lat później stanowili już 60% ludności. Od lat 70 XIX wieku ich liczba zaczęła maleć. Spis ludności z 1931 r. odnotował 5 811 osób wyznania mojżeszowego. Żydzi zamieszkiwali głównie okolice ulicy Jerozolimskiej (dziś T. Noniewicza), wzdłuż której rozpościerała się przeważnie parterowa zabudowa dzielnicy żydowskiej, zwanej „Małymi Raczkami”. Za kilka dni minie 85 lat od niemieckiej wywózki suwalskich Żydów. 8 grudnia 1939 r. dopełnił się ich los. Tak opisali te wydarzenia sprzed 85 lat Waldemar Monkiewicz i Adam Dobroński: „Sterroryzowanych [Żydów] zgromadzono na placu synagogi, w pomieszczeniach w pobliżu posterunku żandarmerii, a następnie popędzono na dworzec kolejowy i załadowano do nieogrzewanych wagonów kolejowych. (...) Część ludności żydowskiej z Suwałk rozstrzelano w Szczecrze. (...) Pozostałych wygnano z Suwałk wywieziono do Białej Podlaskiej i Łukowa, a później do obozów zagłady w Bełżcu, Sobiborze i Treblince.” (za monografią „Suwałki – miasto nad Czarną Hańczę”). Po wymordowaniu suwalskich Żydów przez Niemców, po II wojnie światowej, w grodzie nad Czarną Hańczę żyły nieliczne osoby wyznania mojżeszowego.

>> **TAJEMNICE KAMEDULÓW POWOLI ODKRYWANE**

Fot. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku

W czasie badań archeologicznych prowadzonych w piwnicach pod eremami tarasu dolnego klasztoru pokamedulskiego w Wigrach odkryto nowe pomieszczenia piwniczne oraz ok. 200 m tuneli pod eremami, które datowane są na XVII-XVIII w. Odkryto m.in. fragmenty naczyń oraz kafli piecowych z herbem. Dotąd o podziemnych korytarzach klasztornych i znajdujących się tam niesłychanych skarbach, opowiadali mieszkańcy okolicznych wsi. Wspominał też o nich Janusz Kopciał w „Legendach, podaniach i baśniach Suwalszczyzny”.

Jak poinformował Wojewódzki

Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku w wyniku przeprowadzonych badań oczyszczono pomieszczenia piwniczne z zalegającego w nich gruzu oraz przebadano nawarstwienia kulturowe. Dzięki tym pracom odnaleziono m.in. fragmenty kafli piecowych z ornamentyką roślinną, ceramikę naczyniową oraz szkło. Szczególnie cennym jest kafel piecowy datowany najprawdopodobniej na początek XVIII w., na którym widnieje tarcza herbowa z koroną kamedulską.

– Badania archeologiczne pozwoliły na odtworzenie faz zabudowy tej części wzgórza klasztornego, śladów jego zniszczeń oraz wielokrotnych pożarów, widocznych na okopconych ścianach. W związku z odkryciem konstrukcji murowanych, w części pomiędzy tarasem górnym i dolnym założenia klasztornego, badania te będą miały swoją kontynuację w lipcu 2023 r. – zapowiedziała ówczesna Podlaska Wojewódzka Konserwator Zabytków prof. Małgorzata Dajnowicz.

Zapewne podziemia zespołu poklasztornego skrywają jeszcze wiele tajemnic, które wciąż czekają na odkrycie. Odkryte przez archeologów artefakty jeszcze przez kilka tygodni można podziwiać w Domu Królewskim w zespole pokamedulskim nad Wigrami.

Erem Wyspy Wigierskiej (Eremus Insulae Vigrens) – tak został określony klasztor kamedulski nad Wigrami w przywileju wystawionym przez króla Jana Kazimierza 6 stycznia 1667 r. Kameduli na półwyspie wigierskim osiedlili się w 1668 r. Świeccy wstęp do świątyni i klasztoru mieli tylko w doroczne odpusty Niepokalanego Poczęcia (8 grudnia) i Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (15 sierpnia). W latach 1694-1745 wzniesi tu kościół Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny. Założyli też miasto Suwałki. Po III rozbiorze Polski władze zaboru ruskiego w 1796 r. skonfiskowały dobra kamedulów, a w 1800 r. usunęły ich z Wigier. Od tej pory klasztor wigierski zaczął podupadać. Dużych zniszczeń dokonały wojska niemieckie podczas I wojny światowej. W latach 1922-1929 odbudowano kościół, refektarz i jeden z eremów. Jesienią 1944 r. po ostrzale artylerii sowieckiej (III Frontu Białoruskiego) wszystkie istniejące tu budynki zostały zburzone i spalone. W latach 1949-1963 odbudowano kościół, plebanie, jeden erem, wieżę i domek furtaiana. W 1973 r. Ministerstwo Kultury i Sztuki wydzierżawiło od Kościoła Rzymskokatolickiego kompleks na 50 lat, ale już w 2010 r. zwróciło go diecezji elckiej.

Prezydent Miasta Suwałk ogłasza czwarty przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej, stanowiącej własność Miasta Suwałk oznaczonej działkami nr: 11269/14, 11269/15, 11269/17, 11305/3, 11305/4, 11305/6 i 12025 o łącznej powierzchni 0,1350 ha, położonej w Suwałkach przy ul. Wigierskiej, wchodzącej w skład nieruchomości oznaczonej księgą wieczystą nr SU15/00032070/7.

Na działkach nr 11269/14 i 11305/3 zlokalizowana jest sieć telekomunikacyjna, wodociągowa i ciepłownicza. Nabywca zobowiązany będzie do nieodpłatnego przeniesienia tych sieci oraz nieodpłatnego udostępnienia wejścia na grunt w przypadku ich awarii bądź konserwacji. Na działkach nr 11269/15 i 11269/17 zlokalizowana jest przyłącze energetyczne n.N. Nabywca zobowiązany będzie do nieodpłatnego przeniesienia tego przyłącza oraz nieodpłatnego udostępnienia wejścia na grunt w przypadku jego awarii bądź konserwacji. W przypadku kolidowania ww. urządzeń z nową inwestycją, nabywca dokona ich przełożenia na wniosek i koszt własny za zgodą właścicieli.

Ponadto Nabywca będzie zobowiązany do ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu na czas nieoznaczony na rzecz właściciela sieci wodociągowej – Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Spółka z o.o. zgodnie z art. 3051 Kodeksu cywilnego, polegającej na znoszeniu istnienia posiadanych na nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci sieci wodociągowej oraz na prawie do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, przebudowy sieci wodociągowej wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem przez pracowników PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. Dodatkowo Nabywca będzie zobowiązany do ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu na czas nieoznaczony na rzecz właściciela sieci ciepłowniczej – Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Suwałkach Spółki z o.o., polegającej na znoszeniu sieci ciepłej, a w tym na prawie swobodnego dostępu – dojazdu i dojazdu, tj. korzystania przez PEC w Suwałkach z nieruchomości oznaczonej nr geodezyjnym 11269/14 i 11305/3 objętej księgą wieczystą SU15/00032070/7, w celu naprawy, remontu, konserwacji i modernizacji oraz rozbudowy istniejących na nieruchomościach urządzeń służących do przesyłu energii cieplnej. Zobowiązany będzie również do powstrzymania się od działań, które uniemożliwiłyby dostęp do urządzeń przesyłowych, w szczególności powstrzymaniu się od dokonywania w odległości 1,5 m od sieci ciepłowniczej jakichkolwiek nasadzeń drzew i krzewów głęboko korzeniowych i oraz lokalizowania obiektów w sposób trwałe związany z gruntem, jak również innych działań lub zaniechań, które mogłyby spowodować uszkodzenie urządzeń przesyłowych. Na działce nr geodezyjnym 11269/14 znajduje się sieć ciepłownicza przełożona o średnicy 2x219,1/355/315 mm i długości 17,2 mb oraz o średnicy 2x26,9/110 mm i długości 2,8 mb. Na działce o nr geodezyjnym 11305/3 znajduje się sieć ciepłownicza przełożona o średnicy 2x219,1/355/315 mm i długości 17,9 mb oraz o średnicy 2x26,9/110 mm i długości 2,5 mb. W przypadku kolidowania ww. sieci z nową inwestycją, nabywca dokona ich przełożenia na wniosek i koszt własny za zgodą właściciela sieci.

Ponadto Nabywca zobowiązany będzie do ustanowienia nieodpłatnej służebności gruntowej polegającej na prawie przejeździe i przejazdu przez działki o numerach geodezyjnych 11269/17 i 11269/15 na rzecz każdego z właścicieli działek o numerach geodezyjnych 12027 i 12026.

Działki zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście Południe” w Suwałkach zatwierdzonym Uchwałą Nr XXVIII/337/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 grudnia 2016 roku objęte są konturem 46MN – tereny zabudowy mieszkaniowej pierzejowej. Działki objęte są strefą ochrony konserwatorskiej.

Nieruchomość przeznaczona jest do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego na cele zabudowy mieszkaniowej pierzejowej.

Cena wywoławcza: 210 000 zł brutto (słownie: dwieście dziesięć tysięcy złotych).

Wadium: 21 000 zł (słownie: dwadzieścia jeden tysięcy złotych).

Przetarg przeprowadzony zostanie na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Pierwszy przetarg w dniu 27 czerwca 2024 roku zakończył się wynikiem negatywnym.

Drugi przetarg w dniu 12 września 2024 roku zakończył się wynikiem negatywnym.

Trzeci przetarg w dniu 21 listopada 2024 roku zakończył się wynikiem negatywnym.

Przetarg odbędzie się w dniu 09 stycznia 2025 roku o godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1 w sali nr 146.

Warunkiem wzięcia udziału w przetargu jest:

– wpłacenie wadium w podanej wyżej wysokości na rachunek Urzędu Miejskiego w Suwałkach nr 76 1240 5211 1111 0000 4929 8215 Bank Pekao S.A. Oddział w Suwałkach do dnia 03 stycznia 2025 roku. W tym dniu kwota wadium musi być uznana na rachunku Urzędu. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu stwierdzi wniesienie wadium przez uczestników przetargu;

– złożenie, przed otwarciem przetargu, pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu oraz przedmiotem przetargu;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby prawnej – przedłożenie aktualnego wypisu z rejestru, właściwych pełnomocnictw sporządzonych notarialnie, dowodów tożsamości osób reprezentujących podmiot;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby fizycznej – osobiste stawiennictwo w dniu przetargu z dowodem tożsamości lub reprezentowanie przez pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa sporządzonego notarialnie;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu jednego ze współmałżonków – przedłożenie pisemnej zgody drugiego małżonka na nabycie nieruchomości z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby pozostające w związku małżeńskim, a zamierzające nabyć nieruchomość z majątku odrębnego zobowiązane są złożyć stosowne oświadczenie. Osoby nie pozostające w związku małżeńskim zobowiązane są złożyć komisji przetargowej przed przystąpieniem do przetargu pisemne oświadczenie, iż nie pozostają w związku małżeńskim.

W przypadku uchylecia się nabywcy od zawarcia umowy sprzedaży wadium nie podlega zwrotowi. Koszty sporządzenia umowy notarialnie ponosi nabywca.

Szczegółowych informacji dotyczących przetargu udziela Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1, pokój nr 141; telefon (87) 562-81-41.

287/2024

Klauzula informacyjna RODO Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego (Rady UE) 679/2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, informuję, że:

a) Administrator: Pani/Pana danych osobowych jest: Urząd Miejski w Suwałkach, z siedzibą przy ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki, 087-562 80 00 reprezentowany przez Prezidenta Miasta Suwałk.

b) Inspektorem ochrony danych osobowych w Urzędzie Miejskim w Suwałkach jest Pan Rafał Luto, luto@um.suwalki.pl.

c) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu przeprowadzenia procedury przetargowej związanej ze sprzedażą nieruchomości zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

d) Dane nie będą udostępniane podmiotom innym niż uprawnione na podstawie przepisów prawa oraz podmiotom, którym dane zostały powierzone do przetwarzania.

e) Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie organom władzy publicznej oraz podmiotom wykonującym zadania publiczne lub działającym na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz innym podmiotom, które na podstawie stosownych umów podpisanych z administratorem przetwarzają dane osobowe.

f) Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadania, do którego dane zostały zebrane, a następnie przez czas oraz w zakresie wymagającym przez przepisy prawa (ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, Dz. U. z 2020 r. poz. 164 t.j.; Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów aktoz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, Dz. U. z 2011 r. Nr. 14, poz. 67).

g) Osoba, której dane dotyczą ma prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania. Nie przysługuje prawo do usunięcia, do przeniesienia oraz sprzeciwu wobec przetwarzania danych.

h) Osoba, której dane osobowe są przetwarzane ma prawo wnieść skargę do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w związku z przetwarzaniem danych.

i) Podanie danych wynika z przepisów ustawy i jest obowiązkowe. Ich niepodanie uniemożliwi udział w postępowaniu przetargowym. Podanie danych w celach kontaktowych jest dobrowolne, służy usprawnieniu komunikacji.

j) Dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

MASZ PROBLEM Z ALKOHOLEM? CHCESZ PRZESTAĆ PIĆ? ANONIMOWI ALKOHOLICY CZEKAJĄ

„POJEZIERZE”, INFOLINIA: 801 033 242
PIK – Punkt Informacyjno Kontaktowy,
ul. gen. K. Pułaskiego 26A, wtorek, godz. 17-19
sms: +48 453 051 179; mail:kontakt@aa.org.pl

WYKAZ MITINGÓW GRUP AA INTERGRUPY

SUWAŁKI:

- „Zgoda”, ul. K. Pułaskiego 26A, poniedziałek i czwartek, godz. 18:15;
- „Bratek”, ul. T. Kościuszki 71A, wtorek i piątek, godz. 18;
- „Opoka”, ul. K. Pułaskiego 26A, środa, godz. 18:15;
- „Krok pierwszy”, ul. K. Pułaskiego 26A, sobota, godz. 14;
- „Arka”, ul. T. Kościuszki 58, w budynku Szkoły Romskiej, niedziela, godz. 18;
- „Druga Zmiana”, ul. K. Pułaskiego 26A, wtorek, godz. 20:15.

AUGUSTÓW:

- „Nie Ma Mocnych”, ul. Ks. Skorupki 6, wtorek i piątek, godz. 18;
- „Maj”, ul. Ks. Skorupki 6, niedziela, godz. 17.

SEJNY:

- „Tur”, ul. W. Zawadzkiego 13, wtorek i piątek, godz. 18:30.

FILIPÓW:

- „Przebudzenie”, ul. Wólczańska 4, środa, godz. 18.

RUTKA-TARTAK:

- „Sami Swoi”, ul. Suwalska 2A, niedziela, godz. 18.

237/2024

Klub Sportowy „Jaćwing” – Suwałki dziękuje ludziom dobrej woli za wsparcie naszej codziennej działalności oraz pomoc finansową niezbędną do rozegrania zawodów sportowych i spotkania integracyjnego w ramach obchodów 25-lecia powstania Stowarzyszenia:

Przedsiębiorstwu Drogowo-Mostowemu; Zakładowi Produkcyjnemu AQUAEL; Hurtowni Opakowań ROAN; Firmie TM Patryk Jankowski; Szymonowi Górskiemu; Waldemarowi Kołodziej; Sławomirowi Szeszko; firmie MATRIX Cezary Taraszkiewicz; firmie CYMES Adam Ołów; firmie LOBUD Leszek Ostrowski; PPUH Gabriela Poświatowska; Aptece „Pod Różą”; Hurtowni Elektrycznej ELEKTROMIL; Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej; Przedsiębiorstwu Gospodarki Odpadami oraz firmie „Drewtark” z Sejn.

Dziękujemy Panu Prezydentowi Miasta Suwałk Czesławowi Renkiewiczowi za objęcie Honorowym Patronatem obchodów jubileuszu naszego Klubu.

Ze świąteczno-noworocznymi pozdrowieniami
Rada Klubu Sportowego „Jaćwing” – Suwałki

289/2024

ŚWIADCZENIE ZA PRACĘ

W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Osoby, które przepracowały w Stanach Zjednoczonych 1,5 roku, mają nadany numer Social Security, mogą otrzymać świadczenie emerytalne z Social Security oraz zasiłek dla małżonka /dożywotnie/.

Informacje i pomoc w przygotowaniu dokumentacji do Stanów Zjednoczonych.

Kontakt: tel. 535 588 140, e-mail: instytut@wycenadoradztwo.pl

255/2024

INFORMACJA

Prezes Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o. zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm.), działając na podstawie § 3 ust. 1 umowy gospodarowania i zarządzania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miasta Suwałki zawartej w dniu 31.12.2015 r. z późn. zm., podaje do publicznej wiadomości, że na okres 21 dni tj. od dnia 22.11.2024 r. do dnia 12.12.2024 r. został opublikowany na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu przy ul. Wigierskiej 32, na stronie internetowej www.zbm.suwalki.pl w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w dzienniku www.monitorurzedowy.pl Wykaz nr 23/2024 z dnia 22.11.2024 r. nieruchomości przeznaczonych do najmu i dzierżawy.

281/2024

INFORMACJA

Prezes Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o. zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.), działając na podstawie § 3 ust. 1 umowy gospodarowania i zarządzania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zawartej w dniu 31.12.2015 r. z późn. zm., podaje do publicznej wiadomości, że na okres 21 dni tj. od dnia 29.11.2024 r. do dnia 19.12.2024 r. został opublikowany na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu przy ul. Wigierskiej 32, na stronie internetowej www.zbm.suwalki.pl w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Wojewody Podolskiego w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w dzienniku www.monitorurzedowy.pl Wykaz nr 24/2024 z dnia 28.11.2024 r. nieruchomości przeznaczonych do najmu.

285/2024

PREZYDENT MIASTA SUWAŁK działając na podstawie art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 28 listopada 2024 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, przy ul. Adama Mickiewicza 1 na tablicy ogłoszeń wywieszony został na okres **21 dni (od 28.11.2024 r. do 19.12.2024 r.)** wykaz nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz dotychczasowego dzierżawcy (Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałk Nr 420/2024 z dnia 28 listopada 2024 roku).

284/2024

Anonimowi Alkoholicy

PIK

PUNKT INFORMACYJNO KONTAKTOWY

PRZYJDŹ I ZAPYTAJ

ul. gen. Kazimierza Pułaskiego 26A
16-400 SUWAŁKI

Wtorek 17:00 – 19:00

infolinia: 801 033 242 | mail: kontakt@aa.org.pl

| sms: +48 453 051 179

237/2024

>> EKOLOGICZNY STROIK

Prezydent Miasta Suwałk ogłosił konkurs na najpiękniejsze ozdoby i stroiki świąteczne wykonane z materiałów z recyklingu „Eko stroik”. Jest on skierowany do uczniów suwańskich szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki oraz do organizacji pozarządowych zrzeszających seniorów.

Celem konkursu jest wyróżnienie najlepszych prac (stroiki i ozdoby świąteczne zrobione z materiałów, które są odpadami komunalnymi) oraz promowanie postaw ekologicznych, a także edukacja w zakresie właściwej segregacji i rozpoznawania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych. Do konkursu każdy uczeń będzie mógł zgłosić jedną pracę. Stroik/ozdoba świąteczna może być wykonany zarówno indywidualnie jak i przez grupę uczniów. Prace seniorów będą traktowane

jako prace zespołowe. Jeden stroik od jednej organizacji. Ozdoba/stroik nie może przekroczyć wymiarów 30 cm x 30 cm

Prace konkursowe muszą być dostarczone zgodnie z zasadami uczestnictwa w konkursie w terminie 6-11 grudnia w godzinach 8-15 do Urzędu Miejskiego w Suwałkach do pok. 209 (II piętro). Łączna pula nagród w konkursie ufundowanych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami wynosi: 1 600 zł. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach, www.um.suwalki.pl do 16.12.2024 r. Szczegółowych informacji dotyczących konkursu udziela Aneta Buchowiecka z Wydziału Gospodarki Komunalnej i Nadzoru Właścielskiego UM, ul. A. Mickiewicza 1, tel. 87 562 82 63.

>> KONKURS RECYTATORSKI

Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Suwałkach oraz Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej w Suwałkach zapraszają młodzież ze szkół podstawowych do wzięcia udziału w XXIV Miejskim Konkursie Recytatorskim Poezji Adama Mickiewicza „Młodości! ty nad poziomy wylatuj...”. Uczestnik powinien przygotować do recytacji jeden wiersz lub fragment innego, dowolnie wybranego, utworu Adama Mickiewicza. Każda suwańska szkoła podstawowa może być reprezentowana przez pięciu uczniów z klas 5-8.

Fot. Archiwum

Konkurs odbędzie się 19 grudnia, godz. 16 w Bibliotece przy ul. E. Plater 33A. Organizatorzy proszą o telefoniczne lub pisemne zgłoszenia do 13 grudnia do godz. 15 pod tel. 87 565 62 46 (zgłoszenia przyjmuje Jolanta Gąglewska); e-mail: metodyka@bpsuwalki.pl; adres: Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, ul. E. Plater 33A, 16-400 Suwałki. Zgłoszenie powinno zawierać imię i nazwisko uczestnika oraz nauczyciela, który przygotował go do konkursu, a także nazwę szkoły.

>> BAWI, UCZY, WYCHOWUJE, INTEGRUJE...

Klub Rodzica prowadzony przez suwańską Parafię Rzymskokatolicką pw. Matki Bożej Miłosierdzia, jest miejscem spotkań i integracji rodziców. Zajęcia odbywają się w Domu Salezjańskim przy ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 3 we wtorki, czwartki lub piątki w wymiarze 6 godzin pracy klubu w każdym tygodniu.

Dzieci uczęszczające do Klubu uczestniczą w zajęciach z pedagogiem wczesnoszkolnym, psychologiem, logopedą, a także w zajęciach ruchowych, tanecznych, muzycznych i plastycznych. Dzieci mają możliwość doskonalenia i rozwijania umiejętności w wielu sferach ich funkcjonowania (fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i społecznej). Rodzice mają okazję spotkać się, nawiązać nowe kontakty, wymienić się doświadczeniami, zdobyć wiedzę, rozwinąć kompetencje rodzicielskie, w tym opiekuńczo-wychowawcze oraz uzyskać wsparcie specjalistów. Klub działa pod hasłem „Wychowanie jest sprawą serca” w oparciu o prewencyjny system wychowawczy św. Jana Bosko.

>> KURS KOMPUTEROWY DLA SENIORÓW

Na bezpłatny kurs komputerowy od podstaw zaprasza seniorów Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Suwałkach. Kurs dla kilku grup potrwa 30 godzin. Zainteresowani powinni zgłaszać się do Ośrodka Kształcenia Zawodowego, przy ul. T. Kościuszki 23. Kurs jest dofinansowany z funduszy Unii Europejskiej NextGenerationEU. Szczegółowe informacje można uzyskać także pod numerem telefonu 87 566 37 87, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-16 lub mailem: suwalki@zdz.bialystok.pl

>> ŻŁOTA RĄCZKA

Do końca roku realizowana jest usługa pod nazwą „Złota Rączka dla Seniora”. Są to bezpłatne usługi i naprawy, między innymi takie jak: wymiana żarówek, obsadzenie lub wymiana wyrwanych gniazdek lub włączników elektrycznych, wymiana uszczelki w przeciekających kranach itp. Usługę realizuje Spółdzielnia Socjalna „Perspektywa” w Suwałkach. Zgłoszenia przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 9-15 pod numerem telefonu 517 871 124. Zgłoszenia można przysyłać również na adres e-mail: senior.zr@wp.pl

CZYTELNICZY PYTAJĄ RESURSA POWRACA DO PIERWOTNYCH BARW

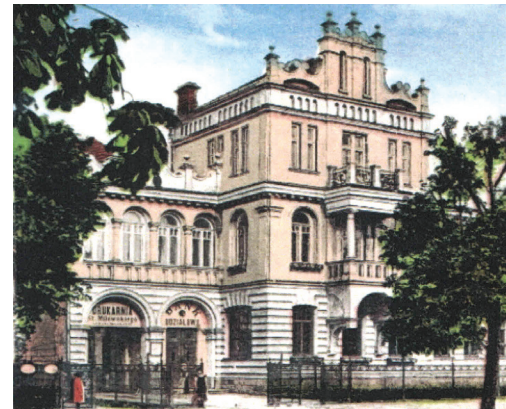
Trwa remont uszkodzonych elementów elewacji i dachu za-
bytkowego budynku Resursa Obywatelskiej, w którym mieści się
Muzeum Okręgowe. Mieszkańcy Suwałk zaskoczeni są nową ko-
lorystyką fasady Muzeum Okręgowego. Wspominają, że od lat
60 XX wieku budynek dawnej Resursa miał kolor szary. Tak został
uwieczniony na licznych fotografiach z tego okresu i tak był za-
pamiętany przez wszystkich. Skąd te nowe jaskrawe barwy, czy
to nie czasem „fantazja ułańska” dyrektora Muzeum?

– Po piętnastu latach od remontu elewacji Muzeum, detale ar-
chitektoniczne budynku A zaczęły się kruszyć i spadać zagrażają-
c życiu i zdrowiu przechodniów. W związku z tym wystąpiliśmy
do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o środki fi-
nansowe na konieczny remont. W kwietniu otrzymaliśmy pienią-
dze z Ministerstwa, a drugie 50% potrzebnych funduszy na re-
mont przekazało Miasto Suwałki – powiedział dyrektor Muzeum
Okręgowego Jerzy Brzozowski.

Warunkiem przekazania pieniędzy przez Ministerstwo kultury
było wykonanie „Programu prac konserwatorskich”, w ramach
którego dokonano inwentaryzacji stanu bieżącego oraz okreśło-
no jakie prace należy wykonać.

– Dokonałiśmy więc odkrywek w strukturze elewacji i dotar-
liśmy do pierwotnych warstw malarskich. W związku z tym zale-
cono odtworzenie kolorystyki w oparciu o pierwotny stan bu-

dynku. Zgodnie z pozwoleniem Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków, zebrała się Komisja Konserwatorska,
w której składzie byli przedstawiciele Podlaskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków, uprawniony konserwator zabytków ar-
chitektonicznych, inspektor nadzoru budowlanego oraz przed-
stawiciele Muzeum. W wyniku prac Komisji określono kolorysty-
kę poszczególnych części elewacji budynku. Podstawowe kolory
to biały, szary, błękitny oraz ugrowy (żółcień).
Rezultaty powyższych badań potwierdzają
wiarygodność koloro-
wanej pocztówki z lat
30 XX wieku – stwier-
dził J. Brzozowski.

*Pocztówka sprzed stu lat
wydana przez Księgarnię
Stanisławy i Jadwigi
Zielonkówień ze zbiorów
Muzeum Okręgowego*

08/12/2024
godz. 11.00-17.00

ORGANIZATORZY:
Szyszko
Em Soutache
SUDAVIA
RESTAURANT

**ŚWIĄTECZNY
KIERMASZ
RĘKODZIEŁA**
W HOTELU SZYSZKO***
4. EDYCJA - BOŻE NARODZENIE

W PROGRAMIE

Rękodzielniczy z Suwałk i regionu	Warsztaty rękodzieła dla dzieci i dorosłych
Wyjątkowe przedmioty, ozdoby, biżuteria	Losowanie upominków
Dekoracje bożonarodzeniowe	Specjalne menu
	Sala zabaw dla dzieci

ELTECHBIUR
STAWIAMY NA JAKOŚĆ

SPRZEDAŻ I SERWIS

KOMPUTERY

KASY FISKALNE

KSEROKOPIARKI

Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 537 580 706**. Zapraszamy do współpracy!

NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE

Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami
ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki
e-mail: suwalki@wgn.pl www.wgn.pl

28.2/2024

DAKO

Danuta Konopko

ANTYKWARIAT

SKUP - SPRZEDAŻ KSIĄŻEK UŻYWANYCH

LITERATURA DZIECIĘCA · MŁODZIEŻOWA
LITERATURA PIĘKNA · HISTORYCZNA · RELIGIJNA
PODRĘCZNIKI SZKOLNE

☎ 87 566 28 80

☎ 511 241 977

@ antykwariatdako@gmail.com

16-400 Suwałki, ul. Chłodna 1

Antykwariat DAKO jest beneficjentem programu własnego Instytutu Książki "Certyfikat dla małych księgarń"

273/2024

**WIECZÓR
SYLWESTROWY
2024-2025**

WITALIJ BILAN
TENOR

IRYNA KLUCZKOWSKA
SPRAN

Narodowa Orkiestra Kameralna
Filharmonii Lwowskiej
WIRTUOZI LWOWA
dyrygent TARAS VERHUN
z towarzyszeniem par baletowych Narodowej Filharmonii Lwowskiej

W PROGRAMIE M.I.N.:
NAJPIĘKNIJSZE TEMATY MUZYKI FILMOWEJ, WALCE I POLKI JOHANNES STRAUSSA, TANCA ASTORA PIAZZOLLI,
TANCE WĘGIEJSKIE JOHANNES BRAHMSA ORAZ MUZYKA Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

31.12.2024 godz. 20.00
Sala im. A. Wajdy, ul. Papieża Jana Pawła II 5
bilety: 150 zł kasa SOK | www.bilety.soksuwalki.eu, z Suwalską Kartą Miejską karta zniżki do 50 %

ZIELARNIA LAWENDA

16-400 Suwałki, ul. A. Lityńskiego 10 lok. 6
(naprzeciw Szkoły Podstawowej nr 7)
tel. 798 664 593

Tu kupisz: zioła, herbaty, żele, maści, miody,
kolageny, oleje, naturalne: suplementy diety
(kapsułki, syropy), kosmetyki (szampony, kremy,
mydła, olejki kosmetyczne i eteryczne) itp.

Zapraszamy:
od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00-17.00
soboty: 9.00-13.00

283/2024